

DARBININKAS

LII NR. 7 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. SAUSIS - JANUARY 27, 1967 PENKTADIENIS - FRIDAY, 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Rytų ir Vakarų lenktynės viduriniuose rytuose

Ginkluoti konfliktai tarp arabų ir Izraelio gausėja. Už jų Maskvos įtaka. Izraelio gyvybė priklauso nuo bendro susitarimo tarp Maskvos ir Amerikos — nuo tiltų

NUO VIETNAMO PRIE IZRAELIO:

Nuo Vietnamo akys momentui kreipiamos į vidurinius rytus. N. Y. Post sausio 24 rašo, kad vyriausybės žmonių privačiuose pareiškimuose rodomas susirūpinimas dėl vid. rytų. Esą savaičių, o gal dienų eigoje gali sprogti nauja krizė, kuri galinti sugriauti "taip vargingai statomus tiltus su rytų Europa; ji gali per vieną naktį sunaikinti J.V. ir Sovietų bendradarbiavimo pakenčiamai taikai Vietname viltis".

KAS TEN DAROSI:

Nuo šių metų maža tokių dienų, kad Izraelio ir arabų pasienis apsieitų be ginkluotų konfliktų — dalyvaujant tankam, patrankom, lėktuvam. Aktyviausia tuose konfliktuose yra Sirija, kuriai skuba atsisteisti Izraelis. J. Tautų gen. sekr. U Thant puolėsi tarpininkauti — susodinti Sirijos ir Izraelio atstovus prie stalo derėtis. Abi pusės sutiko. Bet Newsweek, Time žurnalai žiūri į tas derybas skeptiškai, nes konflikto šaknis nėra smulkūs pasienio nesusipratimai, o viena kita priešingų Izraelio ir Sirijos politikos. Anot Newsweek, Sirijos vidaus reikalų ministris neslėpė siekimo: mes tęsime savo veiksmus, iki Izraelis bus baigtas. O N.Y. Post reiškia Izraelio nusistatymą: "Kol Izraeliui sakoma, kad jo būvimas negali būti pakenčiamas ir kad valstybė, kilusi iš tiesios kraujo bei agonijos, turi priimti galutinę likvidacijos viziją, tol negali būti patvirosi taikos ar net sėkmingų derybų..."

KODĖL IZRAELIO LIKIMAS SIEJAMAS SU TILTAIMS:

Izraelis 1956 kariniu smūgiu pažemino galijoto Egipto didybę. Bet nuo to laiko sąlygos pasikeitė, greičiau Izraelio nenaudai. Tiesa, Izraelio karinė jėga pranašesnė už Sirijos. Sirija kariuomenės turi 60,000, Izraelis apie tiek pat, bet per 48 valandas jo atsarginiai gali padidinti tą skaičių keturis kartus. Sirija turi 400 tankų, 150 lėktuvų, Izraelis 600-800 tankų, 450 lėktuvų, ginkluotą raketom. Sirija nebūtų jokia grėsmė Izraeliui, jei už Sirijos nugaros nebūtų nieko daugiau. Sirija turi karinę sutartį su kitu Izraelio nedraugu — Egiptu, o Egiptas turi 165,000 kariuomenės (trečdalis jos yra šiuo metu Yemen), 1200 tankų, 500 lėktuvų. Tai jėga, kuri Izraelį gali nušluoti. O svarbiausia, kad už Sirijos, Egipto, Irako nugaros stovi Maskva. Tie visi ginklai yra Maskvos susiūti. Tūkstančiai Maskvos techniku treniravo, Sirijos kariuomenę. Sirija yra svarbiausia Maskvos atrama viduriniuose rytuose. Pagal Maskvos paliepinimą Sirija kimba į Izraelį ar Jordaniją. Savo ruožtu Amerika, Anglija, Prancūzija ginkluoja Izraelį, Jordaniją, Saudi Arabiją. Ginklavimo reikalas tiek suaktualėjo, kad nuo sausio 18 Amerika siuntė ginklus Jordanijai net oro keliu.

Maskva šiuo metu sustipri-

no jos įtakoje esančių arabų spaudimą Izraeliui. Izraelio likimui padidėjo grėsmė. Ta grėsmė praeitų ar bent sumažėtų, jei Maskva nekurstytų ir neremtų arabų prieš Izraelį; Izraelis yra suinteresuotas, kad Maskva ir Washingtonas išlygintų tarp savęs santykius bei kuriom kitom nuolaidom, bet tik ne Izraelio gyvybės kaina. Tiltai tarp Amerikos ir Maskvos bei jos satelitų būtų palengvėjimas Izraeliui, kuris dabar jaučiasi apsupimo padėtyje.

Kodėl universitetai susipasaulina?

Detroito universitetas, laikomas jėzuitų, sausio 25 paskelbė, kad jie numato eiti St. Louis ir Notre Dame universitetų pėdom — "susipasaulinti". Fordhamo universiteto prezidentas Leo McLaughlin, S. J., sausio 24 aiškino, kad katalikų kolegijos bei universitetai negali išsilaikyti be valdžios paramos. Kad ją galėtų gauti, reikia atsijungti nuo religinės institucijos. Tai esanti svarbiausia priežastis.

J. William Fulbright

VIETNAME — aplink Hanoi heliečiama

Sausio 25 paskelbta, kad prezidento Johnsono įsakymu Amerikos lėktuvam nesiartinti prie Hanoi per 5 mylias nuo miesto centro. Taip pat kiekvieną kartą turi gauti leidimą, norėdami bombarduoti sritį 30 mylių nuo Hanoi. Įskristi į neliečiamą 5 mylių sritį tegali tik kautynėse su priešo lėktuvu.

AMERIKA DERASI SU "FRONTU"

Amerikos pareigūnai slaptai derasi su Vietnamo "išlaisvinimo frontu". Derasi daugiausia Kaire, kur "išlaisvinimo frontas" turi net 8 asmenų atstovybę. Derybos nieko lig šiol nedavusios. Derasi ir su š. Vietnamu.

FULBRIGHTO AROGANCIJA

Sen. Fulbrightas sausio 22 televizijoje skelbė, kad P. Vietnamo min. pirmininkas Ky esąs Amerikos iškamša ir jeigu jis priešinsis derybom su Vietkongu, su Vietnamo komunistais, tai Amerika turi jį nušalinti. Šis užsienių komisijos pirmininko pareiškimas sukėlė pasipiktinimo spaudoj. Daily News priminė, kad šią savaitę pasirodė Fulbrighto knyga "The Arrogance of Power", kurioje prikiša Amerikos politikai jėgos vartojimą ir dėl to nepopuliarumą pasauly. Laikraštis pastebė, kad tokia arogancija šiuo tarpu pasižyrėjo užsienių komisijos pirmininkas. W. J. Tribune vedamajame Fulbrighto siūlymą vadina "Fulbrighto arogancija" ir priminė, kad prezidentas Kennedy atsisakė skirti Fulbrightą valstybės sekretorium ir paskyrė Dean Rusk. Dabartinis Fulbrighto siūlymas rodo, kokia laimė, kad Fulbrightas nebuvo paskirtas. N.Y. times nekomentavo.

Sie dienos pranešimai rodo prezidento pastangas labiau pabrėžti derybas suvaržant kariuomenės veiksmus š. Vietname.

Kennedy šeimai knyga ima kenkti?

Didžiausias garsas padarytas Manchesterio knygai "Prezidento mirtis" ir Kennedy šeimai. Tačiau W. J. Tibune plačiai ra-

šo, kad Kennedy šeimos interesui tas garsas pakenkęs. Esą Johnsonas, kuris neigiamai užkliudomas anoje knygoje, susilaukia simpatijų, o sen. R. Kennedy susilaukia nepalankumo dėl jo tariamo politinio agresyvumo. Pastebė, kad tas nepalankumas neliečia sen. Ed. Kennedy.

KIEK INFILTRUOTA

New Yorke 1950-55 buvo apklausinėjami 334 viešųjų mokyklų mokytojai dėl jų dalyvavimo subversyvinėje veikloje, ir iš jų 258 buvo atleisti. Miesto universitete 122 tarnautojai buvo apklausinėjami, ir iš jų 39 atleisti ar pasitraukė.

— Gen. M. Taylor, grįžęs po 5 dienų vizito Vietname, pareiškė, kad bombardavimai š. Vietname yra esminė dalis pasipriešinime agresijai ir būtų klaida juos sustabdyti.

— Vatikano laikraštis Oss. Romano atsiliepė dėl Italijoje aktualaus divorsų reikalo. Parlamentas rengia įstatymą divorsam įpilietinti. Popiežius Paulius pasisakė prieš. Socialistai ir komunistai kaltino, kad popiežius kišasi į vidaus reikalus. Oss. Romano aiškino, kad popiežius gina konkordatą, kuriam priešinsis numatomas divorsų legalizavimas.

TILTAI — Į KUR JIE VEDA?

Ar jie didins pavergtųjų laisvę, ar didins pavergėjų galybę kitiem vergti ir tavo sūniui žudyti?

Argumentai už ir prieš "tiltų" statybos politiką tebesvarstomi. Beveik aistringai. "Tiltai — į kur jie veda?" tokia antrašte vedamoju atsiliepė Daily News sausio 23. Laikraštis pradeda nuo ano argumento už: "Tiltų statytojai mano, kad Kremlius pančiai visai nukris ar atsileis Baltijos valstybėm, Bulgarijai, Cekoslovakijai, rytų Vokietijai, Vengrijai, Lenkijai ir Rumunijai ir kad mes turėsime rytų Europoje naujus sąjungininkus ar pusiau sąjungininkus".

Rusijos parduodamas pavergtom tautom prekes įkainoja brangiau, o iš jų perkamas prekes įkainoja pigiau. Tai pralenkia senąjį anglų, olandų, prancūzų vokiečių ir net japonų imperializmą bei kolonializmą.

"Tai būtų malonu — jei tai būtų tiesa... Bet ar tai tiesa?" — klausia laikraštis ir atsako — ne. Savo "ne" paremia argumentais, paimtais iš "Baron's" žurnale 1967 sausio 16 paskelbto straipsnio "Pavojingi tiltai". Ano straipsnio autoriai yra Brutus Coste (buves Pavergtos Europos Seimo gen sekretorius) ir Hal Lehrman (žurnalistas iš The News). Jie sako, kad tiltų statytojai labiausiai rodo į Rumuniją, kurios raudonieji vadai atsisakę vykdyti Maskvos ūkinis reikalavimus, ūkinę vienybę su Maskva. Tačiau ir pasilieka nepakitęs faktas, kad "motinėlių Rusija melžia pavergtas tautas". Kuriais būdais tai daro? Mėgstamiausias Maskvos būdas —

Prekyba laisvės neduoda, bet duoda ką kita — sustiprina priešinko jėgas. "Dėl to Rusija yra patenkinta atsidarant prekybai tarp pavergtų tautų ir J.V. Bus vykdomas svarbiausias jos siekimas — gauti iš J. V. gaminius ir žaliavas ilgalaikiu kreditu ir mažom palūkanom. Didelė dalis tokiu būdu įgytų prekių nueis Maskvos sėbram raudonajame šiaurės Vietname paremti — sėbram, kurių kariuomenė ir Viet Congo iškamšos žudo, žeidžia, grobia J. V. kovotojus Vietname kare".

Tokios rūšies žaidimas esąs priimtinas komunistam, jį sekėjams ir pataikautojam. "Apie tai tektų pagalvoti kiekvienam Amerikos prekybininkui, kuris gal trokštą gero pelno ir prekybos su komunistais. Jis turi apsispręsti savo paties sąžinėje, ar tas pelnas yra vertas asmeninės rizikos, kad vieną dieną, anksčiau ar vėliau, artimesniame ar tolimesniame kautynių lauke gali būti nukautas sūnus jo kaimyno ar jo paties ginkul, kurį įdavė į priešų ranką jo pirkliskas uolumas".

Kardinolo Francis Spellmano laiškas Darbininkui — 3 pusl.

Prieš sutartį dėl konsulatų

Chicago didžiausias laikraštis Chicago Tribune (kurio iškarpos Darbininkui pasiekė A. D. dėka) griežtai pasisako prieš konsulatų sutarties tvirtinimą. Remiasi daugiausia FBI direktoriaus Hooverio autoritetu, kad konsulatų steigimas padidins sovietinių šnipų lizdą. Dėl valst. sekr. Rusk mėginimo aiškinti, jog Hooveris nepasiskaitė prieš sutarties tvirtinimą, laikraštis cituoja Hooverio laiško žodžius ir sako: "Jei Mr. Rusk juose randa pritarimą, tai jis nesupranta angliškai".

Chicago Tribune kartoja pasisakymus ir iš kitų miestų spaudos.

Sios rūšies pasisakymai prieš prekybos išplėtimą su komunistiniais režimais, rodo du pagrindinius argumentus: netikėjimą, kad prekyba palengvintų pavergtų tautų padėties bei artintų jom nepriklausomybę nuo Maskvos; tikėjimą, kad prekyba stiprins komunistų jėgas, kovojančias prieš Amerikiečius Vietname. Atrodo, antrasis argumentas šiuo metu labiau mases elektrina.

Katras aukštesnis? Tarp respublikonų varžosi dėl pirmumo gub. Romney ir buv. viceprezidentas Nixonas

Vokietijos ryšiai su rytais

Rumunija ir Vengrija priėmė Vokietijos kvietimą atvykti į Bonną tartis dėl diplomatinio santykių. Cekoslovakija taip pat pasisakė už diplomatinio santykių su Vokietija, jei abiejų pusių nebus statoma komiųjų sąlygų tiem santykiams užmegzti. Tuo nepatenkinta rytų

Vokietija. Ji darė pastangų, kad satelinės rytų Europos valstybės nepripažintų vakarų Vokietijos. Dabar paskelbė deklaraciją, kurioje įspėjo, kad Vokietijos kanclerio pareiškimai apie taikingus Vokietijos siekimus esąs veidmainiavimas.

Sovietų Sąjungos galva Romoje

Romoje Sovietų valstybės galva Podgorny, kad jis sausio 25 dėjo vainiką prie nežinomo kareivio kapo, saugojo 2000 policininkų. Žiūrovų buvo visai maža. Pora dienų prieš tai buvo susprogdinta komunistų partijos būstinė. Pasikalbėjimuose su Italijos vyriausybės žmonėmis Podgorny pasisakė, kad stiprins paramą š. Vietnamui, smerkė Ameriką, siūlė Europos saugumo konferenciją, kurioje neturėtų dalyvauti Amerika, Vokietija neturi būti prileista prie atominės energijos. Italijos vyriausybės žmonės mandagiai, bet aiškiai pasakė, kad nepri-

taria Podgorny žodžiam nei dėl Amerikos nei dėl Vokietijos.

Nikolai Podgorny

Tarp Sovietų ir Kinijos komunistų

— Kinijos studentai, kurių buvo 69, sausio 25 Maskvoje prie Stalino kapo padėjo gėlių, prie Lenino mauzolėjaus giedojo internacionalą ir susirėmė su milicija, kuri juos aplupo už nustatytos tvarkos ardymą.

— Sovietai skelbia, kad iš Sinkiang provincijos nuo Ki-

nijos komunistų persekiojimų gyventojai bėga į Sovietų Sąjungos teritoriją. Esą kinai nori vietinius gyventojus asimiliuoti ir daugelis šviesuomenės esą pasišūsi į "darbo lagerius" perkaukti.

Anksčiau kinai skelbė, kad Sovietai siunčia į Sinkiang provinciją diversantus sabotuoti organizuoti.

— Prezidentas Johnsonas Kongresui pateikė biudžeto projektą 135 bilijonus. Kongrese vyrąja mažinimo noras. Labiausiai mažinimas galis paliesti socialinės apdraudos mokėjimus. Prezidentas numatė juos kelti 20 proc. Kongrese kalbama apie kėlimą 8 proc.

Anglijos premjeras Paryžiuje

Wilsonas, Anglijos premjeras

Anglijos min. pirm. Wilsonas sausio 25 baigė dviejų dienų pasikalbėjimus su de Gaulle ir jo vyriausybe. Wilsonas iš anksto buvo pasisakęs prieš Amerikos dominavimą Europos ūkiniuose reikaluose. Bet po konferencijos Prancūzijos užsienių reikalų ministeris Couve de Murville trumpai paaiškino per radiją, kad Prancūzija nieku neįsipareigojo (suprantama dėl Anglijos priėmimo) ir kad konferencija buvo aiškinimosi pobūdžio.

Kaip su penktadieniais

Gallupas rado, kad Amerikoje 4 iš 10 katalikų numato ir toliau penktadieniais apsieiti be mėsos. Kitokia proporcija Prancūzijoje: nevalgančių mėsos 1 iš 6.

— Švedijos bažnyčias sekmdieniais telanko tik 1.1 procentas. Tai mažiausias procentas visame pasauly. Tačiau krikščtas, vedybos, laidotuvės atliekamos bažnytiškai daugumos.

— Pentagono žiniom, ėabar Amerikos kariuomenė yra didžiausia pasauly. 1966 pabaigoje buvo 3,334,000-484,000 daugiau nei prieš metus. Iki 1968 birželio mėn. bus 3,464,000. Sovietai prieš porą mėnesių turėjo 3,165,000 ir dar saugumo kariuomenės 230,000. Kinija turi 2,486,000.

— Brazilijos sostinės rajone sausio 22-3 nuo potvynių žuvo 233, tūkstančiai bei pastogės.

Dabar apramins?

— J. Tautų gen. sekr. U Thant suorganizuotose derybose sausio 25 Sirijos ir Izraelio atstovai patvirtino laikysiąsi paliaubų, kurios buvo pasirašytos 1949, ir nevykdysią agresijos veiksmų. Pasitarimai dar nebaigti.

Akys krypta į JAV Lietuvių Bendruomenę

JUOZAS KOJELIS, publicistas, visuomenininkas, Los Angeles, California.

Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukakčiai (13)

1. Dvidešimt penkerių metų Lietuvos okupacijos sukaktį atžymėjome rezolucijos JAV kongrese pravedimu, 50-ties metų nepriklausomybės atstatymo sukaktį turime atžymėti pavergimo bylos išskėlimu Jungtinėse Tautose. Juk šiuo metu tėra išryškėjusi tik viena reali veiklos kryptis, kuri pasaulio opinijoje galėtų dramatiškai mūsų kovą už Lietuvos laisvę ir pavergimo bylos išskėlimą Jungtinėse Tautose. Iki šiol kito siektino ilgesnės distancijos tikslo joks veiksnys mūsų veiklos horizontuose lietuvių visuomenė nėra nurodęs.

Tautinio potencialo mūmose pačiuose ugdymas ir net tautinės kultūros kūrimas, atsietas nuo kovos už krašto laisvę, yra tuščia fantazija. Be kovos blės mūmose laisvės ilgesys, be aktyvaus plačios visuomenės dalyvavimo toje kovoje sudužs patikėjimas lietuvių ateitimi čia ir laisvės idealų realumu ten.

Rezolucijos pravedimu JAV kongrese pirmąsias kliūtis kelyje su Lietuvos byla į Jungtines Tautas įveikėme. Ar iki Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties pasiekime tikslą? Įstengume pasiekti, jei visi tam tikslui padirbume. Didelė vieningam darbui kliūtis — visuomenėje atramos neturį ir jos nepaisą laisvinimo veiksniai. Pasekime kad ir Alto pastarojoje konferencijoje priimtas rezolucijas, ir išaiškės šioje institucijoje susispietusių žmonių logika. O ji panaši į vieno Gogolio personažo logiką: Taras Bulba skiria mirties bausmę savo sūnui, kuris padarė iš esmės labai gerą darbą, tik be tėvo leidimo.

Liūdesį kelia ir "Eltos" vardu pravestos rezolucijos klausimu paskelbtai sraipsneliai. Ne taip būtų bloga, jei tai būtų tik "Eltos" redaktoriaus savavaliavimas. Bet Vliko vadovybė tyli, taigi, pritaria. Rezolucijoms remti komitetui, atrodo, ir toliau teks nešti pagrindinę kovos už Lietuvos laisvę našą.

2. Pažiūrėkime, kokie žygiai iki šiol stiprino šiame klausime išvardintas tautines dorybes. Peržvelkime šią dieną ir pasižvalgykime vakarykštėje, ir pamatysime, kad visi, seni ir jauni, kurie kūrė Bendruomenę, statė Dainavą, ugdė Lietuvių Fondą, jungėsi į Rezolucijoms remti sąjūdį, bendradarbiavo Lietuvių Enciklopedijoje, lapkričio 13 New Yorko žygiavo į Jungtines Tautas, yra ir tautiškai sąmoningi, ir kultūriškai veržlūs. Ateičiai irgi reikia didingusių, su aiškiai apibrėžtais tikslais žygių, į kuriuos turėtų galimybių konkrečiai įsijungti visa visuomenė. Šiuose žygiuose su atsakomybe suriš-

siam tautos kamienui išsilaikyti, išlaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą?

2. Kokiais žygiais sustiprintume čia esančių lietuvių, ypač jaunimo, tautinę savigarbą, kultūrinį aktyvumą, ryšio su praeitimi pajautimą, valstybinės idėjos sąmonę?

3. Kokiais žygiais laimėtume gyvenamo krašto nelietuviškai kalbančių asmenų ar instituci-

tas pareigas pasiūlyti dvasia subrandusiom, gerą valią ir pajėgumą konkrečiais darbais įrodžiusiom jaunosios kartos asmenybėm. Tokiose pareigose jauno žmogaus tautinis sąmoningumas ir aktyvumas bręsta pagreitintu tempu.

Kokia baisi stagnacija sukaustė nuo visuomenės atitrūkusias institucijas, vėl vaizdžiai pailiustruoja Alto metinio suvažiavimo rezolucijos. Lietuvos okupacijai įžengus į antrą šimtmečio ketvirtį mūsų oficialioji politinė vadovybė, kaip skelbia rezolucijos, nutarė dėl okupacijos pareikšti protestą ir apie tai painformuoti JAV prezidentą. Jei nebūtų baisiai skaudu, būtų baisiai juokinga.

Tokiais "žygiais" ne stipriname, bet, priešingai, visokeriopai silpniname Amerikos lietuvių tautinį potencialą.

3. Įtakingų amerikiečių ir krašto institucijų įjungimas į Lietuvos laisvinimo žygį — be galo rimtas klausimas, tik iki šiol mūsų laisvės kovų strategiją planuojančių institucijų niekad rimtai nesvarstytas. Žygininkai ir rezolucininkai įrodė, kad, rūpinantis, ir šioje srityje galima patenkinti rezultatų pasiekti. Jei pusantro dešimtmečio nebūtų buvę snausta, bent 20-je valstybių Amerikoje turėtume stiprius politinius centrus, kurių pareiga ir būtų įtakingus asmenis, institucijas, spaudą laimėti Lietu-

vo laisvės idėjai. Bet vis ta konkurencijos baimė — viską siekta padaryti iš Chicago.

Federalinė šio krašto sąranga ir mūsų laisvinimo kovos strategija niekad nebuvo įkalkuluojama. Rezolucijoms remti komitetas užsibrėžtam tikslui siekti daugelyje valstybių suorganizavo stiprius centrus. Kai kovos taktika pareikalavo, visi centrai imdavo veikti lygiu stiprumu. Laiškai, telegramos, delegacijos ir telefoniniai paraginimai Washingtoną paspausdavo vienu metu iš įvairių viso krašto taškų. Ši strategija pasirodė be galo veiksminga, kaip paskutinėse Kongreso sesijose dienose, Gromyui atsilankius

Washingtono, rezolucija buvo įklimpusi. Buvo pakliūta į "ceitnotą", ir reikėjo veikti tiksliai ir greitai. Gera organizacija ir Rezolucijoms remti komiteto pirmininko ištvėriminga energija lėmė, kad kova tapo laimėta.

Planas įjungti į Lietuvos laisvinimo pastangas šio krašto žmones ir institucijas turėtų būti labai rūpestingai išdirbtas ir išdiskutuotas su šioje srityje patyrusiais asmenimis. Kas tai turėtų atlikti? Akys krypta į JAV Lietuvių Bendruomenę, nes iš kitur ko nors veiksmingo tikėtis jau nebegalima. Jei Bendruomenė to nepadarys, ir šioje srityje 50 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį švęsime trypdami vietoje.

KAS LIETUVOJE PRISTATOMA "PAŽANGIAIS" IS AMERIKOS

Brooklyno bei pietinio Ozone Parko "pažangiečių" apsilankymai Lietuvoje bent vienu požiūriu bus davę apčiuopiamos naudos: gero uždarbio skulptoriui E. Varnui. Lapkričio 5 d. Tiesa pranešė, kad tasai skulptorius — pagal užsakymą, ar savarankiškai — rengiąs parodą, pavadintą "Kova už tautą", kurioje rodytųs išsėjęs eilė skulptūrų-portretų tokių pasiūlymusių kovotojų, kaip R. Mizara, J. Mizarienė, K. Karosienė, J. Gasiūnas ir "kiti pažangieji Amerikos lietuviai". Dabar į tą "pažangių veikėjų šeimą" esąs įlipdytas jau ir "Vilniaus universiteto istorijos garbės daktaras Ant. Bimba".

Išdaigingiausia "gyvenimo ironija" šioj parodoj bus ta, kad į tą pačią "mūsų laikų herojų" eilę busias įrikuotas ir prancūzų egzistencialistas Jean Paul Sartre, kuris irgi lankėsi Lietuvoje ir, matyt, tapo pripažintas vertas įtraukti į garbingą kompaniją... (Elta)

Kompozitoriaus Juozo Gruodžio gimtajame Rakėnų kaime (tarp Antazavės ir Dusetų) įrengtas paminklinis akmuo. Atidengime dalyvavo komp. J. Karosas, J. Juzeliūnas ir S. Gruodienė. Buvo ir siemet tokiais atvejais neišvengiamas priedas — A. Bimba.(E.)

Laisvės žiburio radijo klubo susirinkime sausio 22 Aprėiškimo parapijos salėje.

Nuotr. G. Peniko

SALDAINIŲ KIEKYBĖ IR KOKYBĖ

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Sešiem S. Sąjungos konditeriam (saldainių-cukrainių gamintojam) Maskvoj pripažino konditerio-meistro vardą. Trys iš jų lietuviai (iš Trakų, Šilalės ir Joniško).

Nors Lietuvoj dabar gaminama saldainių-cukrainių kokybė dar toli neprilygsta nepriklausomybės meto gaminių kokybei, vistiek Lietuvos konditerijos gaminiai "garsėja visoj šaly", atseit geresni už rusų gaminius. Be to, ir tų gaminių kiekiu, sa-

kovavaujančių pareigų ir, kuo toliausiai viena nuo kito atskyrus, įdarbinti kitose mokyklose. O juk jie ilgus metus ranka rankon bendrą darbą dirbo, barščius iš vieno puodo ir prie to paties stalo sėbė.

"Vienas minėtų vadovų vėliau savo pasiaiškinyje rašė: "Vaišės buvo daromos su svajinamaisiais gėrimais, nes kitokių gėrimų nebuvo gauta. Buvo numatyta žymiai daugiau svečių, bet jų atsilankė maždaug pusė, todėl degtinės buvo pagal žmones perdaug. Vaišių metu daugumas stipriai įsigėrė, ir aš tuo pačiu padauginau išgerti, kadangi visam pobūviui vadovavau... Nesiginu, kad galėjau pavartoti necenzūrinis žodžius, ko tikrai nepamenu.

DEGTINĖS DAR NETRUKSTA

Vaizdi dabartinio Lietuvos kultūrinio gyvenimo iškarpa, papasakota mokytojams skiramo laikraščio savikritikos skyriuje: "Zemdirbio dienos proga vienos Rokiškio rajono vidurinės mokyklos mokytojai, nesugalvodami geresnio būdo atsilyginti kolūkiui už paramą, suorganizavo mokyklos bendrabutyje žemdirbiams arbatėlę be arbatos. Vaišinos iki žemės draibymo. Pamėtęs savikontrolę, direktoriaus pavaduotojas įžeidė savo šefą žodžiu. Direktorius atsilygino veiksmu. Įspūdžiui sustiprinti direktoriaus žmona paleido pavaduotojo pusėn kelietą tuščių butelių ir prastesnių (molinių) kaip vėliau aiškino direktorius) lėkščių. Kadangi šis spektaklis vyko 30 žemdirbių aktyve, rajono liaudies švietimo skyriui beliko tokius mokyklos vadovus pristatyti Švietimo ministerijai atleisti iš

kovas, nesistebėtum. Nuostabą kelia tai, kad A. R. skatina imtis pavyzdį iš ekumeninio sąjūdžio ("Visas laisvas pasaulis gyvena ekumenine dvasia — vienu su kitais artėjimu, tik mūsų "patriotai"...). Nemanau, kad ekumeninis susitarinimas vykdomas skirtingai galvojančius vadinant niekinamais vardais, kaip tai daro A.R. Tebus tad man valia pasakyti savo įspūdį, kad A.R. arba nenori suprasti ekumeninio suartėjimo dvasios, arba to ekumeninio sąjūdžio palyginimo imasi savo smerkiamos demagogijos reikalui.

Man gaila, kad tai yra deguto lašas, pakliuvęs į labai sveikas ir gražias kitas jo atsakymo vietas. J. A.

Juozui Kajeckui, Lietuvos atstovui Washingtono (v.) A. Vasaitis iteikia šiluvos koplyčios dedikacijos plokštelę. Šalia — Barbara Darlis. Nuotr. Baltimorės radijo valandėlės

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

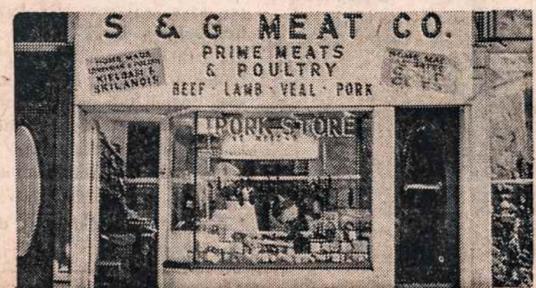
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuos skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0061
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMFRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. FO 3-8569
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street AN 1-2994
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEWARK 2, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhull 21, N. Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis primame užsakymus VESTUVIMS ir POBŪVIAMS. Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuose atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak. S. Beckensteino krautuose kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkams, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užlenkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjaku, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (The Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Iš laiškų dienos klausimais

Tarp didžiųjų dienos reikalų yra Vietnamas. Dėl jo čia norima ne savo nuomonę pareikšti, o tik dokumentuoti vieną didžio amerikiečio — kardinolo Francis Spellmano laišką redakcijai. Kai dėl kardinolo žodžių kariam Vietname buvo sukeltas triukšmas ir kardinolo grįžimas buvo sutiktas piketais, Darbininkas pasiuntė kardinolui laišką su vertimu Darbininko straipsnio "Kardinolas ir popiežius", pažymėdamas, kad taip šis laikraštis stengiasi informuoti savo skaitytojus lietuvius. Iš kardinolo Fr. Spellmano buvo gautas atsakymas, rašytas sausio 17:

Dear Father Bučmys:

I have just returned from my Christmas visit to the members of the armed forces in Viet Nam and I write to thank you for your thoughtful message on the situation in that troubled land.

I am pleased to have this expression of your reaction and I know that you join with me in prayer for a just and honorable peace.

With best wishes and kindest regards, I remain

Very sincerely yours, (pas.)
F. Cardinal Spellman, Archbishop of New York.

Senato užsienio komisija sausio 23 pradėjo svarstyti konsulatų sutarties tvirtinimą. Tai kitas vienas iš didžiųjų dienos klausimų. Dėl jo laikraštis gavo Clevelando Alto skyriaus pirmininko K. Algimanto Pautiečiaus laišką su paskatinimu: "Skubiai raginkite lietuvių visuomenę ir kitataučius, kad jie skubiai rašytų laiškus ir telegramas JAV senato nariams ir ragintų balsuoti prieš sutartį". Tenka labai vertinti Cleve-

lando Alto budrumą ir greitą reaguojimą. Jį sutinkame kaip paskatinimą Alto bei Vličko centriniam organam, kuriems priklauso direktyvos visai plačiai lietuvių visuomenei.

Sovietų aukščiausio sovieto prezidento pirmininkas Podgorny sausio 30 lankysis Vatikane. Tai vėl vienas iš svarbiųjų dienos reikalų. Dėl jo norime dokumentuoti bent ištraukas iš vieno laiško, kuris reiškia ne vadovaujančių viršūnių, bet vieno iš plačiosios visuomenės balsą. Vatikano sekretoriui kardinolui Amleto Giovanni Cioconino sausio 20 Mečys Razgaitis iš Brooklyno pasiuntė laišką, kuriame Podgorny vadina "vyriausiu politruku" ir tarp kitko rašo:

"Apie ką Jo Šventenybė su politruku kalbės, aš nežinau, bet manau, kad audiencijoj bus paliestas ir kenčiančios Bažnyčios už geležinės uždangos klausimas. Aišku, kad dėl Bažnyčios padėties politrukas pareikš ir tvirtins, kad jai Sovietų Sąjungos "išlaisvintoje" Lietuvoje pagal "demokratiškiausią" S-tų S-gos konstituciją yra garantuota pilna veikimo laisvė ir kad ten niekas Bažnyčios nepersekioja. Kad Sovietų Sąjungos užimtoje Lietuvoje Bažnyčia žiauriausiai persekiojama, aš siunčiu Jo Šventenybei rožančių taip, kaip jis buvo pasiųstas į Lietuvą ir kaip tikybinis dalykas nebuvo įsileistas, o gražintas atgal į New Yorką. Neįsileidimas į užimtą Lietuvą nekaltiausio daikto — rožančiaus — jau aiškiai rodo, kad ten nėra tikėjimo laisvės.

Prie šio laiško pridėjo rožančių originaliam voke, ant kurio sovietų pareigūno yra uždėtas antspaudas: "tikybinio kulto dalykas — neįleisti ir gražinti siuntėjui į užsienį".

Kadangi motyvacija yra svarbus veiksnys amerikoniškoje mokykloje, reikėtų ir mums tuo susirūpinti, kad daugiau atsiektumėm ir sau darbą palengvintumėm.

Amerikoniškoje mokykloje, ypač mokant svetimas kalbas, stengiamasi įrodyti mokiniui, kokios reikšmės turi svetimos, kad ir vienos kalbos mokėjimas. Mes galime panaudoti tokius pačius būdus ir priemones. Čia jų visų neišvardinsiu, bet galima pažymėti, kad be mūsų, lietuvių kalbos neapšėdama jokie kalbininkai, ypač lyginamosios kalbotyros srityje, kad lietuvių kalba yra vartojama net čia angliškose, ypač etimologiniuose žodynuose ir pan.

Galima vyresniesiems mokiniams net užduoti namų darbą, parinkti iš angliško žodyno visus jame pavartotus lietuviškus žodžius, aiškinant ten žodžio kilmę. Galima priminti, kad čia Amerikoje lietuvių kalba vis daugiau ir daugiau dėstoma universitetuose, ypač Kalifornijoje, karškosiose mokyklose. Yra atsitikimų, kad lietuviškos banko tarnautojos ar sekretorės gavo atlyginimo pakėlimą, kada jų viršininkai pastebėjo, kad jos moka susikalbėti ir kita kal-

Pamokos forma

Galima dar keletą žodžių pridėti ir apie pamokos turinį ir formą. Pav., amerikoniškoje mokykloje, dėstant svetimas kalbas, pamoka kai kur pradedama daina, kasdien vis kita ir vėl ta pačia, kol ji visai gerai išmokstama. Kodėl mes negalėtumėm tą padaryti? Kitur vėl kasdien įterpiamas trumpas anekdotas, juokas ar koks nors priežodis ar mįslė. Vaikai tiesiog laukia, kas šiandien bus linksmo ir įdomaus. Ameriko-

Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne

Nuotr. R. Kisieliaus

Laukiantieji spraudžiasi vienas kitą stumdami.

— Užtenka! Saugokitės! — pasigirsta vairuotojo balsas, ir uždaramų durų gurgždesys.

Adelė praleidžia ir trečiąjį, kuris buvo neperpildytas, į kurį sulipa visi laukusieji. Toluomoje pasirodo ketvirtasis. Adelė šaligatvy laukia viena. Įlipusi autobuse randa tik keletą keleivių.

— Vargšai taip kovojo dėl pirmųjų autobusų, o čia vietų būtų užtekę visiems. Kur jie taip skuba. Namų, žinoma. Bet ar kas atsitiks, jei grįš keletą minučių vėliau? — galvoja Adelė.

Atsisėda prie lango, pro kurį jos žvilgsnį vilioja gražiai nudąžyti saulėleidžio vakarai.

— Būtų gera, kad galėčiau važiuoti tiesiog namo. Gal Daliutė anksčiau grįš, pabūtume drauge, pasikalbėtume, — svajoja Adelė, retkarčiais žvilgsniu skrajojama po dangaus mėlynę. Vargšėlei nėra lengva. Kolegijos pabaiga. Labai pasikeitusi, susirūpinusi, susierzinusi... Nenori visai su manim kalbėti... Viskas ją erzina...

O dar taip neseniai buvo tokia maloni, meili... Aplinka daro įtakos! Tėvai kaltinami už viską, išjuokiami, kaip atsilikę, nesuprantant laiko dvasios... Iki šiolei Daliutė buvo gera, neturėjau jokio rūpesčio: gerai mokėsi, gražiai elgėsi... Kas jai

dabar pasidarė? — liūdnei Adelė klausia besileidžiančią saulę.

Vėl sunkumas užgula širdį. Adelė jaučia, kad ašaros renkasi į akis. Ji savo mintis kreipia kitur: jei toliau galvos apie dukterį, pradės verkti.

— Juozuk, jei tu būtum gyvas, gal Daliutė tau pasisakytų, koks sunkumas ją spaudžia. Man ji užsiklendusi kaip brangenybių dėžė... aš nerandu žodžio, kuriuo galėčiau ją praversti, — kalba ji savo mirusiam vyriui, kurio artumą taip aiškiai jaučia.

Autobusas prisirenka iš darbo grįžtančių, pavargusių, bet šypsniu nušviestais veidais: prieš jų akis stovi gražus dviejų dienų poilsis. Jaunimas kalba apie pramogas, šokių, pokylus, iškytas.

Adelė išlipa prie didžiulio namo, ant kurio daugybė užrašų, skelbiančių kontorų vardus. Tai jos antroji darbovietė. Ji valo kontoras, kai jose pasibaičia darbas ir išėina tarnautojai. Jau keli metai ji turi du darbu, nes reikia pinigų Daliolos mokslui.

— Daliutė norėjo ieškoti patį darbo, kad galėtų užsimokėti už mokslą kolegijai, — prisimena Adelė, — bet neleidau, nes mokslas kolegijoje yra taip pat sunkus darbas... Šis mano darbas visai nesunkus! Jis

Šių dienų mokyklinės problemos (5)

ANTANAS MASIONIS

Paskaita, skaityta mokytojų suvažiavime gruodžio 17 New Yorke.

niškoje mokykloje, pamokom pajvairinti ir mokinį labiau sudominti, vartojami "human resources" tai yra gyvi šaltiniai: pakviečiamas gydytojas, rašytojas, darbininkas, aktorius, visuomenininkas, miesto burmistras, net policininkas, kad jie pakalbėtų vienu kitu įdomesniu klausimu.

Dėstymas galėtų būti įvairesnis.

Jei kokiam skaitymelyje yra dialogo, čia pat jį sudramatizuoti, duoti jį keliems mokiniams skaityti, padalinus roles. Parengti iš tokių skaitymų vaidinimelių taip pat yra gana paprastas dalykas.

Svetimom kalbom dėstyti yra net tokių priemonių, kaip "Bingo". Vietoj skaičių yra žodžiai. Vienas žaidimas yra su daiktavardžiais, kitas su būdvardžiais, trečias su veiksmažodžiais. Mokytojas iššaukia žodį, mokiniai ieško to žodžio savo lapuose — lentelėse. Noras laimėti, priverčia mokinį greičiau išmokyti skaityti arba pažinti

veiksmažodžio ar kitos kalbos dalies formas.

Vartojamas taip pat žemėlapis, kurį irgi pats mokytojas gali pasigaminti (tik kontūrus, sakysim, su miestais). Metamas kauliukas, pagal skaičių taškų keliaujama, pasistumiama pirmyn nuo miesto iki miesto arba grįžtama atgal už kokią pabaudą ir pan. Tokiu būdu galima lengvai išmokyti savo krašto geografiją. Mokinys bus neapsunkintas, bet pasieks žaisdamas, jausdamas malonumą.

Užteks tų smulkmenų ir detalių. Tikiuosi, kad šie suminėti dalykai duos vieną kitą idėją,

kaip darbą pajvairinti, ir padės dar daugiau naujų panašių būdų surasti ir savo darbe panaudoti, kad pasiektume geresnių rezultatų.

Baigdamas norėčiau dar kartą pakartoti, kad

kaip galima daugiau sudomintumėm ne tik mokinį, bet ir jo tėvus, įtrauktume ir juos į švietimo darbą,

nes tik bendradarbiaujant su šeima, suprantant mokinį, modifikuojant savo dėstymo metodus ir pritaikant juos prie tos mokyklos, kurioje mokinys praleidžia didžiausią dalį savo laiko, palengvinsim ir sau darbą ir pasieksime geresnių rezultatų lietuviškame švietimo darbe.

TARYBINIO ŠMEIŽTO SAVOKA

Kaip seniau, taip ir dabar Lietuvos mokyklose nelengvai sekasi išmokyti mokinius geru lietuvių kalbos stiliumi. Mokytojų laikraštys yra patarimų nurodančių, į kokias daugelio mokinių sąmonę įsikerojusios kalbos klaidas reiktų kreipti ypatingo dėmesio. Iš ten minimų pavyzdžių aišku, kad dabartiniai Lietuvos moksleiviai suklumpa daugiausia dėl tų pačių kalbos "klastų", dėl kurių kludavo (ir tebeklumpa) dažnas iš vyresniosios kartos, lietuvių kalbos mokėsis nepriklausomos Lietuvos mokyklose.

Bet viena ten parodyta klaida išsiskiria. Tokia klaida galėjo atsirasti tik dabartinėse aplinkybėse.

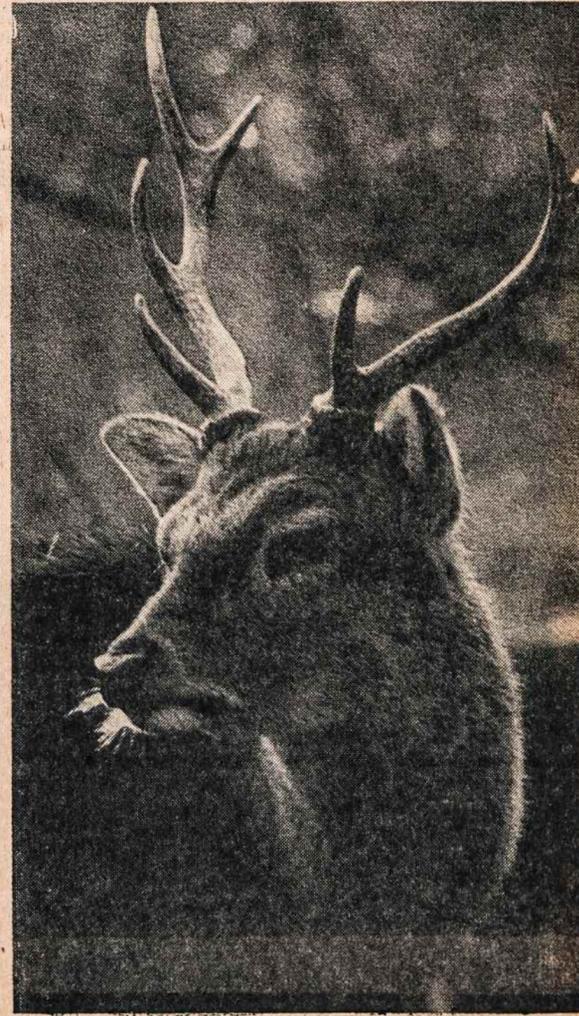
Sako, vienas mokinys pasirodęs aiškiai nesuprantaš šmeižo reikšmės. Parašęs, kad "Donelaitis kritikuoja ponus, šmeižia juos".

Mokinys, žinoma, nemanė (o jei ir būtų manęs, tai nebūtų išdrįsęs teigti), kad Donelaitis be pagrindo, tyčia prisimašęs, prikalbėjo apie ponus negerų dalykų. Mokinys, be abejo, pripažįsta, kad Donelaitis priekaištuose, pabarimuose ar pašiepimuose yra pasakytas apie to meto ponus daug tiesos, nors tiems ponams ir nemalonus. Kodėl, tačiau, šių dienų moksleiviui Lietuvoj tokiam nemalo-

nios tiesos pasakymui pavadin- ti pasisūlė žodis "šmeižia"? Tai būtų tikrai keista, jei neprisimintumėm, kad mokinys bus išmokęs taip suprasti šmeižimą ne iš kur kitur, kaip tik iš dabartinių Lietuvoj monopoliskai leidžiamų laikraščių. Tie laikraščiai kiekvieną jų ponam-bolševikam nemalonus tiesos pasakymą nuolat ir atkakliai vadina šmeižtu. Mokiniai ir nemokiniai Lietuvoj per tiek laiko turėjo priprasti prie tos naujos šmeižo žodžio vartosenos. Vien mokytojai šios naujosios klaidos nebeatitaisys, jeigu ji ir toliau bus atkakliai skiepijama per kompartijos "tiesas".

Bet ir ši lazda dviem galais. Kai mokinys mano, kad donelaitiška ponų kritika yra šmeižtas, tai negi kitaip jis tą žodį supranta ir skaitydamas laikraštys apie "tarybinės santvarkos priešų šmeižtus": jam tai turi reikšti, kad kažkur yra tokių priešų, kurie pasako nemalonus teisybės ir apie dabartinius Lietuvos ponus... (Elta)

— Jau dvidešimt antri metai, kaip alytiečiai laukia tilto per Nemuną, tarp I ir II Alytaus (Senasis tiltas susprogdintas karo metu, 1944). Pagaliau tiltas statomas ir ateinančių rudėnį jau busias atidarytas. (E)

Stirnutė

Nuotr. V. Maželio

O. NENDRĖ

DALIA

Adelė sustabdo siuvamąją mašiną, atsidūsta ir eina į prausyklą.

— Pavargai? — klausia eidama paskui Mary

— Nelabai. Tik kažkoks sunkumas krūtinei slegia.

— Biauirus oras: drėgna ir karšta.

— Tikrai, kada vėsu, žmogus kitaip jautiesi!

Atsidariusios prausyklos duris, juodvi randa visą būrį moterų linksmai beklegančių.

— Smagu! Šiandien "geras senasis penktadienis". Šeštadienį daug labiau pavargstu namuose besitvarkydama, bet pagalvojus, kad nereiks eiti į fabriką, — džiaugsmas užlieja krūtine, — garsiai kalba Stella.

— Man dar penktadienis nesibaigė. Manęs laukia kitas darbas, — mąsto Adelė.

Palikusi fabriką Adelė visada savo akim leidžia pasiganyti po dangaus žydrinę. Šiandien dangus, gražiai saulės spindulių nušviestas, gražiu mėlynu apsiaustu apsvilkęs.

— Kaip gražu! — šnibžda Adelės lūpos.

Sunkumas paliko Adelę: ji pasijunta laiminga. Šaligatviai pilni linguojančių vyrų ir moterų, o gatvė judančių automobilių. Adelė eina viena, tiesi, galva iškėlus, šypsnyš žaidžia apie jos lūpas. Priešus autobuso sustojimo vietą, randa didžiulį būrį laukiančių.

— Autobusas vėluojasi! Nieko, dar turiu laiko. Visada nuvažiuoju per anksti! — mąsto Adelė.

Priešais stovintieji pradeda siūbuoti.

— Matyt, ateina autobusas, tai nekantrieji spraudžiasi, kad būtų pirmieji, — šypsosi Adelė.

Tikrai toluomoje ji pamato autobusų visą eilę.

— Pirmas bus labai prikimštas. Palauksiu kitų, ten bus laisviau! — nusprendžia Adelė. Pirmasis visai nestoja, jis jau pilnutėlis. Antrasis sustoja, bet taip pat jau nemaža stacių.

Vasario 16 gimnazija mokytojo akimis

Lietuvių Vasario 16 gimnazija veikia Huettenfeldo mieste, 20 km. į šiaurės rytus nuo Mannheimo, Vokietijoje. Aplink gimnaziją didelis parkas su aikštėmis, rami, kaimiška apylinkė, o ko nors prireikus — čia pat Mannheimas ir Heidelbergas.

Gimnaziją įsteigė 1950 liepos mėn. PLB Vokietijos krašto valdyba Diepholzo lietuvių stovykloje. 1953 Vokietijos lietuvių bendruomenė nupirko Huettenfeldo pilį, ir 1954 sausio mėn. gimnazija į ją persikėlė. Prieš dvejus metus buvo pastatyti nauji gimnazijos rūmai ir dabar patalpos ir įrengimu (fizikos ir chemijos laboratorijomis ir kt.) Vasario 16 gimnazija prilygsta vokiečių gimnazijoms. Tik bendrabutį, įrengtą pilyje, reikia remontuoti, norint laikytis vokiečių mokyklų lygio ir sudaryti mūsų jaunimui patrauklias sąlygas tenai gyventi ir dirbti.

Vokietijos valdžia mokyklos darbą palankiai vertina ir remia: padėjo pastatyti gimnazijos rūmus, o 1965 bendriam mokyklos reikalui skyrė 98,000, fizikos ir chemijos laboratorijoms įrengti — 25,000 ir klasių baldams — 16,000 D.M.

Mokėstis už mokslą ir bendrabutį su maistu — 55 DM mėnesiui. Knygas perka patys. Mokėstis labai mažas, o negalintieji sumokėti ir nuo jo atleidžiami ir knygas gauna.

Mokiniai.

Ligi šiol gimnazija yra baigę 60 abiturientų. Trys iš jų baigę mokslus, grįžo atgal į gimnaziją mokytojauti. Šiais metais turėtų baigti keturi abiturientai. Pernai gimnazijoje buvo 95 mokiniai, o šiemet mokosi 81 mokinys: 47 berniukai ir 34 mergaitės. (Nuo 1966 gruodžio — 89 mokiniai). 19 mokinių yra evangelikai ir 62 katalikai. Mokiniai dalyvauja visuomeninėje veikloje: 16 mokinių yra ateitininkai ir 50 — skautai.

Mokytojai. Gimnazijoje šiuo metu dirba iš viso 21 mokytojas, kurių trys, kun. V. Damijonaitis, V. Baueris ir dr. V. Lerneris, yra Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai. Dauguma mokytojų, iš viso 12, moko tik daiktų laiko ir turi nuo 4 iki 14 pamokų į savaitę. 16 mokytojų yra lietuviai, o 5 vokiečiai, kurie dėsto matematiką, fiziką, chemiją, anglų ir vokiečių kalbas. Iš lietuvių mokytojų 12 yra baigę universitetą, o kiti — mokytojų seminariją. Baigusieji mokytojų seminariją dėsto žemesnėse klasėse. Visi mokytojai yra Vokietijos valdžios patvirtinti. Vasario 16 gimnazija yra privati ir todėl jos baigiamuosiose egzaminuose dalyvauja Vokietijos švietimo (Kultus) ministerijos paskirti at-

stovai, kurie pirmininkauja visose egzaminų komisijose. Su jais bendradarbiavimas geras, kolegiskai nuosirdus. Egzaminų temos tos pačios, kaip ir valdinių mokyklų. Baigusieji Vasario 16 gimnaziją gauna tokius pat atestatus, kaip ir baigusieji Vokietijos valdines gimnazijas, ir turi teisę stoti į

Grinumi lietuvių literatūros klausimus. Klasėje keturi mokiniai. Atydžiai peržiūrėję vieno mokinio lietuvių kalbos rašomųjų darbų sąsiuvinį. Mintys reiškiamos brandžiai, kalba taisyklinga, rašyba beveik be klaidų. Po pamokos pasiteiravau mokytojų kambaryje kiek daugiau apie juos. Mokytojai

Gimnazijai reikia mūsų aukos, paremišio žodžio, nes ji laikosi lietuvių idealizmo dėka, bet jai ypač reikia lietuvių mokytojų. Reikia mokytojų fizikai, matematikai, istorijai, lotynų ir anglų kalbom, o ypač lituanistiniam dalykam. Tai yra gyvulinis reikalas, ir gimnazija šaukiasi pagalbos į Lietuvos bend-

Vasario 16 gimnazijos išleistas atvirukas

bet kurį Vokietijos universitetą be jokių papildomų egzaminų. Latvių privati gimnazija tvarkėsi kiek kitaip, ir jų abiturientai gali stoti tik į tuos universitetus, su kuriais gimnazija yra susitarusi.

Mokymo lygis. Dalyvaujant 1966 vasarą su vokiečių ir kitų kraštų mokytojais lingvistinėse kursuose Mannheime, teko girdėti vieno Mannheimo gimnazijos mokytojo gerus atsiliepimus apie lietuvių gimnaziją. Tas vaizdas pasitvirtino, aplankius su gimnazijos direktoriumi kun. Br. Liubinu visas klases, o su bendrabučio vedėjais — berniukų ir mergaičių bendrabučius.

Lankantis pamokose ir stebint darbą, teko patirti, kad mokymo lygis geras. Pamokose mokiniai aktyviai dalyvauja. Mokiniai kursą moka gerai. Anglų kalbos tarimas geras, mokiniai (VII kl.) reikiama mintis angliškai gana laisvai. Namų darbai mokytojų rūpestingai tikrinami ir ištaisomi. Lietuviškos gimnazijos vaidmuo buvo ypač matyti lituanistiniuose dalykuose. Jiems tat ir teko daugiausia dėmesio skirti. Pirmojoji klasė mokiniai įvairūs; kiti, ypač atėję iš mišrių šeimų, net menkai tepasiskaito. Lankant gi aukštesnes klases, matėsi, kaip vaizdas tolydžio kinta, gerėja, o VIII klasėje jautiesi lyg Lietuvos aštuntokų klasėje esąs, kai klausaisi, kaip mokiniai nagrinėja su savo mokytoju prof. dr. J.

paaiškino, kad vienas iš jų yra prieš trejus metus atvykęs iš Lietuvos, kitas atėjo į gimnazijos IV klasę nemokėdamas lietuvių k., o dabar pirmas mokinys, trečiasis išstudamas moko tik šiek tiek kalbėti, o rašyti nemokėjo, o ketvirtasis nė kalbėti nemokėjo.

Darbo diena. Visi kelias 6:45 val. 7:15 pusryčiai, o 8:00 prasideda pamokos. Pamokos po 45 min., o pertraukos 5 min. Po 3 pamokų ilgoji 15 min. pertrauka — užkandžiai. Kiekvienas gauna po bulketę ir pieno, kiek nori. Po to dar 3 pamokos ir 1:05 paūgaisi. 1:15 pietūs, ir tada laisvalaikis ligi 3:30 val. Nuo 3:30 ligi 5:45 rengiamos pamokos, o 6:00 vakarienė. Maistas neištaigingas, bet geras ir pakankamas. 8 v. visi eina į savo kambarius — tylos valanda. I-III kl. mokiniai gula 9 val., IV-VIII kl. — 10v., O IX kl. mokiniai gali dirbti ligi 11 val.

Mokiniai privačiai. Šnekantis su mokiniais, tai bendrabutį lankant, tai vėliau į Lietuviškųjų studijų savaitę (1966.VII.31-VIII.7) atvykus, teko juos privačiai kiek arčiau pažinti. Apisirengimu, šukuosena jie ne ką tesiskiria nuo mūsų jaunimo šiapus Atlanto. Ir muziką mėgstata tokią pat. Išleidus gi į šnekas, tuoj pajunti mums įprastą nuosirdumą. Jautrus lietuviškiem reikalom. Jautriai reaguoją, jei ir apie juos kas ne taip, kaip yra, ką pasako. "Pas jus tenai (Amerikoje) sako, kad mes be idėjų, kad lietuviškai nekalbam, bet matot — ir kalbam, ir idealų turime", lyg priekaištaudama aiškina viena gimnazistė moksleivių būrelyje. Būrelis pasipasakojo, kaip jie tik vakar partizanų minėjimą rengė, ir nuvedė parodyti paminklo, kur visa vyko, pabrėždami, kad čia yra ir žemės iš Lietuvos atvežtos.

Ko reikia? Gimnazija yra mūsų, ji dirba didelės reikšmės darbą ir jai reikia ir mūsų materialinės ir moralinės paramos. Spaudos neigiami pasisakymai ar puolimai neigiamai veikia mokinius, mokytojus ir tėvus ir būna nepalankių asmenų išverčiami ir patalpinami vokiečių spaudoj, o iškarpos vėliau pasiunčiamos vokiečių įstaigom, gimnaziją remiančiom. Vokiečių įstaigos gimnazijos darbą vertina ir ją remia, bet kažin ar tie spaudos pasisakymai neturi įtakos į skiriamas sumas. Duodami gimnazijai pašalpą, vokiečių pareigūnai parodo ir minėtąsias iškarpas.

ruomenę, jos švietimo institucijas ir mokytojus, į Lietuvos studentų sąjungas, į visus studentus, kad mes tuojau svarstyume, spręstume ir kas reikia darytume, "nes yra rimtas pavojus, kad gimnazija dėl mokytojų trūkumo turės būti uždaryta", rašo dabartinis gimnazijos direktorius kun. dr. P. Bačinskas. "Jeigu mokytojų trūkumas tėra tik dėl menko atlyginimo, tai reikėtų tą reikalą plačiai aptarti ir stengtis sukelti daugiau lėšų, kad būtų padidintos čia atvykstantiems mokytojams algos", rašo toliau direktorius. Reikia ieškoti mokytojų, kurie sutiktų bent metam ar kitiem ateiti gimnazijai į talką, taip pat reikia daryti žygių, kad mūsų jaunieji akademikai, užuot vykę svetimiem kraštam padėti, pirmiausia savo tautiečiam pagalbos ranką ištiestų. Tiek vyresnieji mokytojai, tiek ypač jaunieji akademikai, nuvykę į Vasario 16 gimnaziją, ir laiką savųjų tarpe jaukia praleistų ir Europos kultūros centrus geriau pažintų, nes ten, Amerikos mastu imant, visa tai arti.

Uždaviniai dideli ir sunkūs. Tačiau mūsų tautos praeitis ir dabartis mus moko, kiek jėgos slepiasi lietuvių dvasioje. Tai duoda mums vilties.

J. Kavaliūnas

Lietuvių veikalas vokiečių publikai

Vokiečių knygų rinkoje neseniai pasirodė B. Armonienės ir A.L. Nasvyčio knygos "Palik ašaras Maskvoje" vertimas. Copyright vokiškai laidai įsigijo F. Ehreirth leidykla Miunchene, kuri lietuviams palankių aplinkybių dėka nepagalėjo laiko arčiau susipažinti su ketvirtąja "Leave Your Tears in Moscow" laida.

Iš anglų į vokiečių kalbą Armonienės ir Nasvyčio "Leave Your Tears in Moscow" išvertė Wilhelm Hoeck — tas pats, kuriam buvo patikėtas W. J. Ciszek ir D.L. Flaherty "With God in Russia" vertimas. Cizzeko knyga, išpopuliarėjusi pirmiausia JAV-se, susilaukė teigiamų tarpe: pernai rudenį, per tris mėnesius, buvo parduta 20,000 egz. Gal kaip tik šis pasisekimas bus padrasėns Ehreirtho leidyklą įrikiuoti ir "Palik ašaras Maskvoje" į sovietinio režimo kankinių prisiminimų eilutę, 1955 m. pradėtą vokiečių rašytojo J. M. Bauer veikalu "Kiek tik kojos išneša" ("So weit die Fuesse tragen"), tačiau kurį šiandien galima skaityti įvairiom Europos kalbom ir kurio tiražas yra jau perlipęs milijoną.

"Lass die Traenen in Moskau" — taip vadinasi Armonienės ir Nasvyčio knyga vokiškai — skiriasi nuo lietuviškosios (Vilties leidyklos) ir angliškiosios (Lippincott Co.) laidos tuomi, jog F. Ehreirtho leidykla atsižadėjo nuotraukų, kurios tikrumo nėra tiek būdingos, jog pakeltų knygos vertę; vietoj klaidingo žemėlapiu, tilpusio net ir 4-je Lippincotto laidoje, vokiečiai skaitytojai, at-

vertę viršelių ras kitą, kuriame Pabaltijo valstybės yra išskirtos iš Sov. Sąjungos; taip pat su trumpinta yra knygos pabaiga — išleistos tos vietos, kur autorės refleksijos mažiau derinosi su ramiu, betarpišku vaizdavimu.

Vokiečių knygynų lentynose tikrai nestinga veikalų apie S. Sgą: nei mokslinių, su didesniu ar mažesniu nuodugnumu parašytų, nei autobiografinių, kuriuose vyrauja subjektyvūs išgyvenimai, nei kelionės aprašymų. Tad įdomu, kaip bus su tikta Vak. Vokietijoje Barbora Armonienė. Pirmieji atgarsiai spaudoje yra padrasėns. "Stuttgarter Zeitung" pastebėjo, kad "Palik ašaras Maskvoje" verčianti daryti palyginimą tarp Stalino ir Hitlerio. "Si knyga yra kiekvienos diktatūros apkaltnimas". Tai "naujosios istorijos dokumentas, kurs apie mūsų meto gyvenimą daugiau pasako, negu tuzinai istorijos knygų". O Vak. Berlyno "Nacht-Depesche" patarė Armonienės knygą padaryti "privalama lektūra visiem laisvo pasaulio komunistam", nes knygoje atpasakoti faktai atskleidžia tikrą sovietų veidą.

Jei iki šiolei taip ir neturėta patrauklios knygos vokiečių kalba apie lietuvių tautos tragediją, tai dabar "Lass die Traenen in Moskau" neveniam palengvins ieškojimą, ką padovanoti pažįstamiem vokiečiam švenčių ar kitom progom.

Barbara Armonas-A.L. Nasvytis: **Lass die Traenen in Moskau.** 1939-1960. Meine 20 Jahre in Russland. Muenchen: F. Ehreirth Verlag 1966. 216 p. 14,80 DM. J. Md.

SAUSIO MĖNESIO AIDAI

AIDŲ sausio numeris yra šie straipsniai: Galina Sužiedėlienė — Naujoji aplinka — grėsmė ar proga?; Juozas Pažemėnas — Prof. Vladas Jurgutis; Vladas Kulbokas — A. Nyka-Nyliūnas kritikas; A. Tautvydas — Zvilgnis į 1966 metus I. Visuomeninis — politinis gyvenimas.

Iš grožinės literatūros: Pranas Visvydas — Eilėraščiai.

Apžvalgoje rašo: A. Vė. — Jurgio Jankaus indėlis; Henrikas Nagys — Vizgirdos portretinė tapyba; St. Santvaras — Stasio Baro arijų plėkštelė; Vik-

toras Gidžiūnas, O.F.M. — Dun Skoto kongresas.

Recenzijos: Dr. Ilona Gražytė — Barono romanas angliškai; dr. Jonas Balys — Lietuvių liaudies karinės-istorinės dainos.

Sis numeris iliustruos V. Vizgirdos portretinės tapybos darbų nuotraukomis. Be to, Pr. Gailiaus vinjetė.

Redaguoja dr. J. Girnius, 27 Juliette Street, Boston, Mass. 02122; leidžia tėvai prancištinė 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

ŽIEMOS KURSAI VYKSTA...

Kada? Vasario 3, penktadienį; registracija prasideda 7 v.v. Kursai tęsiasi iki vasario 5, sekmadienio p.p.

Kur? Baltimorėje-CYO Retreat House, Box 211, York Rd., Sparks, Maryland 21152; telef. 666-2448.

ATSIŪSTA PAMINETI

Lietuva, Filatelistų draugijos biuletėnis, lapkričio-gruodžio mėn. Nr. 8. Spausdinamas rotatoriumi, pridėta iliustracijų iš filatelistų parodos Chicagoje. Nuotraukos atspausdos ofsetu, 24 psl., redaguoja Eug. Pečrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill., 60652.

Lietuvių katalikių moterų organizacijų pasaulinės sąjungos žinios, š.m. sausio mėn. Nr. 1. Biuletėnis spausdinamas rotatoriumi, sutelkta apžvalgiųjų žinių iš moterų organizacijų veiklos.

NAUJOS AKECIŲ

Prieš šventes pasirodė praeitų metų "Akėčių" 4 nr., kuriame sarkastiškai aprašomi New Yorko įvykiai su Vladimirovu. Ir šiaip pilnas humoro, satyros, ironijos. Taipgi jame duodamas atsakymas, kas pieš modernaus meno pobūdžio spalvotą paveikslą, kuris tilpo Akėčių 3 nr. viršelyje ir atspausdintas penkiomis spalvomis. Už piešėjo atspėjimą buvo skirta 25 dol. premija.

Akėčios išėina keturius kartus per metus, 24 psl. su viršeliu, metinė prenumerata tik 2 dol. Galima įsigyti pas spaudos platintojų arba iš leidyklos šiuo adresu: Akėčios, 122 Wyckoff Ave., Brooklyn, N.Y. 11237.

NAUJI VADOVĖLIAI MOKYKLOMS

JAV LB Kultūros Fondas išleido visą eilę vadovėlių skirtų mūsų lietuviškom šeštadieninėm mokyklom. Vadovėliai pritaikyti įvairiom klasėm, taip parengti, kad galima jais naudotis ir namie.

E. RUZGIENĖ — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI I skyriui, 135 psl., kaina 1.75 dol.

G. Cesienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI II skyriui, 98 psl., kaina 1.75 dol.

J. Juozevičienė ir E. Narutienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI III skyriui, 115 psl. kaina 1.75 dol.

S. Jonynienė — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI IV skyriui, 118 psl., kaina 1.75 dol.

Z. Grybinas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI V skyriui — 47 psl., kaina 1.25 dol.

J. Plačas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VI skyriui. 151 psl., kaina 2 dol.

J. Kreivėnas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VII skyriui, 64 psl., kaina 1.25 dol.

S. Slizys — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI VIII skyriui, 83 psl., kaina 1.75 dol.

J. Ambraška ir J. Žiugžda — LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, I dalis — fonetika ir morfologija, 181 psl., kaina 2.50 dol.

J. Plačas — TĖVISKES SODYBA, vadovėlis trečiam skyriui, 171 psl., kaina 3 dol.

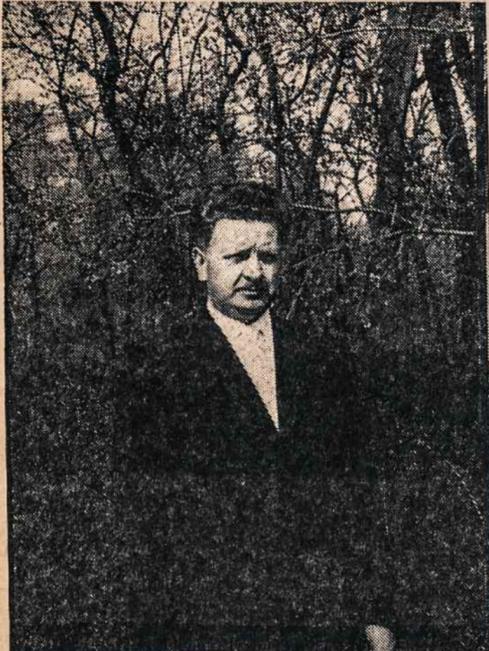
Visi lietuvių kalbos pratimai atspausdinti rotatoriumi, išleisti didelio sąsiuvinio formato, iliustruoti piešiniais. Kitos dvi knygos spausdintos spaustuveje, ypač gausiai iliustruota "Tėviškės sodyba", iliustracijos Zitės Sodeikienės.

Vadovėlių galima gauti ir Darbininko administracijoje.

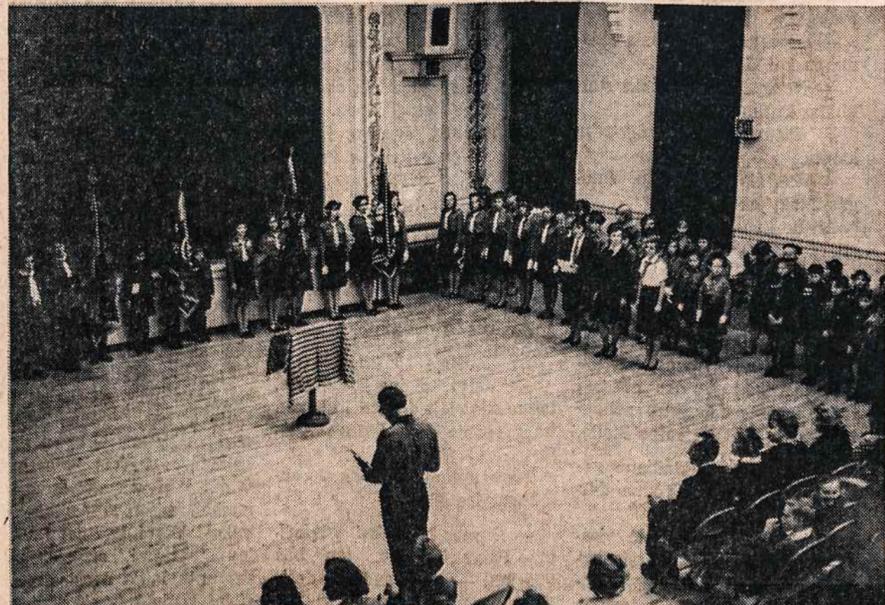
Registruokitės iš anksto — vietų yra tik ribotas skaičius: Pirmenybė anksčiau užsiregistravusiem! Neuzsiregistravusiem — vietos nebus.

Pastaba: Ruošiamė žiemos kursas, ne stovyklą!

SAS CV

Vasario 16 gimnazijos mokytojas Fricas Skėrys

Tauro ir Neringos skautų tuntu sueiga. Apreiškimo pa rapijoje Brooklyne.

Nuotr. Algirdo Simukonio

Šeštadieninės mokyklos eglutė

Šių metų kultūrinių parengimų pyne pradėjo šeštadieninė mokykla sausio 8 Sv. Andriejaus parapijos salėje suruošdama Kalėdų eglutę su gražia, įvairia ir skoningai parinkta programa.

Kalėdų eglutė, turbūt, išpūdingiausia ir labiausiai vaikų laukiama Kalėdų dovana, bet ji nemažai džiaugsmo suteikė ir suaugusiems, matant atžalyną taip gražiai programoje pasirodant. Tad nenuostabu, kad pridūžėjo pilna salė dalyvių: pradedant baltaaplaukėm močiutėm ir baigiant pirmuosius žingsnius žengiančiu atžalynu.

Scenovaizdį, kad ir kukliomis priemonėmis, gražiai ir originaliai paruošė skulptoriai Petras Vaškys, kartu pridėdamas ir apšvietimą. Turbūt, nei vienas mokyklos parengimas neapsiejo be nuoširdžios skulp. Petro talkos ir jis vertas nuoširdžios padėkos žodžio.

Programa pradėta trumpu mok. Ardenės žodžiu. Talkinama mokytojų: Gecienės, Kananavičienės, Juzaitienės ji ir visai programai vadovavo.

Programos pradžioje D. Bakanaitė paskaitė vaizdelį "Kalėdų šventės". Skaite gana aiškiai ir protapijais prasišvėtėdavo jausmų nuspalvintas žodis. Toliau deklamavo I. Gudėnaitė, A. Kananavičiūtė, R. Milaitė, Kanklėms pritarė L. ir A. Surdėnaitės.

Vaideliai "Kasdieninės linksmybės" — labai trumpi, gyvo sąmojo ar gilesnės minties, keilių sakinių kūrinėliai, kurių autorė — L. Surdėnaitė. Vaidino D. Ostrauskas, P. Vaškys, R. Ardytė, Z. Starkaitė, A. Mačiūnas, V. Volertas, M. Klausas, R. Melnikas, D. Stankutė ir A. Surdėnaitė. Dėl kūrinėlių trumpumo vaidintojų gabumai neturėjo progos atsiskleisti, bet gražų užmojų parodyta.

Scenoje pasirodė mokyklos mergaičių choras, kuris padainavo dvi liaudies dainas, akomponuojant kanklėmis.

Gitara solo grojo K. Ramanauskas.

Mergaičių choras papildė berniukais ir visi sugieda dvi kalėdines giesmes: Sveikas Jėzau gimusi ir Tyliają naktį. Paskutinė giesmė daug ką nustebino. Taip švelniai ir dariniai pianisimo nuskambėjo. Su tikru tyliosios nakties atspalviu ir melodijos grynumu ji padarė džiuginantį išpuolį.

Bendrai choras darė puikų ir miela išpuolį ir netenka abejoti, kad tai dainavimo mokytojos Anelės Kaulinytės nuopelnas, kuri ne tik moka mokyti, bet randa artimus kelius į vaikų širdį.

Dainoms nutilus, pasirodė tautinių šokių šokėjai. Pirmą šokį "Mergaitės su gėlėmis" pašoko mergaitės. Tai lyriškas, labai gražaus ir permainingo rašto šokis. Jį mergaitės sušoko gana gražiai.

PHILADELPHIA, PA

Oželių pašoko berniukai. Šis šokis turi daug akrobatiško elemento ir nelengvai duodasi atliekamas, o iš jaunųjų šokėjų jis pareikalavo labai daug pastangų. Vistik nuoširdi improvizacija užpildė visas spragas, o žiūrovai karštai paplojo.

Trečią šokį "Rugūčius" pašoko mergaitės ir berniukai. Gal kiek permaža vieta jiems trukdė, bet sušoko gerai.

Scenoje pasirodė gražiai pasipuošusios šešios snaigės: D. Puzinaitė, V. Ramunaitė, R. Ardytė, K. Juzaitytė, G. Gečytė ir I. Majauskaitė. Jos pašoko "Snaigių šokį". Šią programos dalį, kurioje dalyvavo daugiau vyresniųjų skyrių mokiniai, užbaigė R. Šileikaitė, gražiai padeklamuodama "Ziema".

Tautinių šokių mokytoja E. Bendžiūtė jau kelinti metai sėkmingai mokykloje dirba ir tenka jai tik palinkėti geriausios kloties paruošti naujus šokėjus Žilviniui.

Staiga salė pasigirsta triukšmas. Birbinių, varpelių ir būgnų garsų mišinys atkreipė visų dėmesį. O gi įgyjuoja keturi barzdoti nykštukai: V. Bakanas, A. Danta, O. Danta ir A. Salčiūnas, o paskui juos seka Kalėdų senis (V. Salčiūnas) su pilna terba saldumynų.

Po trumpo, bet turiningo Kalėdų senio žodžio prie jo rinkosi pirmoji ir antroji skyriaus mokiniai ir eilėraščių formoje išreiškė savo sugebėjimus. Tai pati išpūdingiausia programos dalis: natūrali, nu-

širdi ir išpildymo forma labai įvairi.

Programą užbaigė patys "vyresnieji" — vaikų darželio mokiniai, vadovaujami mok. Dragūnevičienės. Jie dainavo, šoko, improvizavo, o salėje žiūrovai savo džiaugsmą ir pasitenkinimą išreiškė karštais plojmais.

Programa užsibaigė, bet susidarė ryški ateities vizija. Juk tai mūsų būsimieji choristai, kanklininkai, aktorai, šokėjai — mūsų ateities menininkai, o talentingų vaikų ši mokykla tikrai turi.

Chore leletas vaikų tiesiog stebėtinu žvilgsniu sekė dirigentą ir dainuojant jų žvilgsnis niekur kitur nenuklydo. Šokėjų tarpe matėsi kelios mergaitės su tikru grakštaus judesio talentu. Deklamuojant ne vienam ir ne vienai gražiai tariamus žodžius lydėjo jausmas, o jį papildė tinkamas gestas.

Ar jie tuos talentus išaugins ir leis pražysti kūrybos žiedu? Ar jie liks lietuvių tarpe ar nuirkluos į plačiuosius šio krašto vandenius! Ir šie klausimai ne tiek prašosi spėtinio atsakymo, kiek mūsų dėmesio ir pastangų.

O kad šią mokyklą lankyti visi lietuviukai... Vargu mes kada nors prie tokio tautinio susipratimo lygio priaugsimė.

Po programos prasidėjo vaidėš. Jos buvo paruoštos gražiai ir skoningai. Tai tėvų komiteto ir mamų nuopelnas.

Kalėdų eglutė paliko gražius ir malonius prisiminimus.

Adolfas G.

Mažos parapijos didelės aukos

SIoux, CITY IOWA

Sv. Kazimiero lietuvių parapija yra vienintelė visoje Iowos valstybėje. Parapija nedidelė, turi 76 šeimas. Parapičiai paprastai darbininkai ir daugumoje pensininkai.

Praeitais metais gauta 39, 371.95 dol.; išleista 24,809.68 dol. Sausio 1 d. parapija turėjo bankuose 122,032.49 dol., iš kurių 116,009.03 dol. pradžios mokyklos fonde. Per metus sutaupta 14,564.27 dol. Didesnės pinigų sumos išleista: centrinei aukštesnei katalikų mokyklai išlaikyti — 7,475.19 dol.; parapijos nuosavybei pagerinti — 2,314.91 dol.; diecezijai reikalui ir misijom 1,616 dol.

Praeitais metais stambesnes sumas aukojo: J. Vižintas — 600 dol., W. C. Hayes — 583; G. O'Day — 501; M. Balčiūnaitė (jauna mergaitė) — 536.50; A. Tschamp (tremtinis suvėjas) — 454; J. Kukula (4 vaikų tėvas) — 408.80; J. Strawn (7 asmenų šeima, 5 vaikai lanko mokyklą, tėvas ne katalikas, vienas dirbant) — 383; B. Zibas (sargas) — 309.50; L. O.

Haefs (6 vaikų tėvas, 5 vaikai lanko mokyklą, vienas dirbant, konvertitas) — 348; P. Strazdas (8 asmenų šeima, vienas dirbant, 5 vaikai, lanko mokyklą) — 300.50; A. Strazdas (jau 4 metai, kaip nedirba) — 268; M. Kuncienė (tarnaitė, alga 1500 dol. metam) 234; O. Kavaliene (jau 6 metai, kaip serga, vyras nekatalikas) — 200; A. Passick — 309.50 ir, beto, ji atneša vokelius savo mirusios motinos S. Meškeliūnienės, kuri aukojo 92.00; kun. S. Morkūnas — 460.

Nuo savo tėvų neatsilieka ir parapijos vaikučiai, kurie praeitais metais aukojo 1,000.63 dol.

Kun. S. Morkūnui bemirštančią parapiją paėmus į savo rankas, nuo 1951 balandžio 14 iki 1967 sausio 1 iš mažos (virš 70 šeimų) parapijos surinkta 495.963.87 dol.

Zemiau pažymėta sumokėtos didesnės sumos: Bažnyčiai. klebonijai, salei, parapijos nuosavybei išgyti ir pagerinti — 56, 074.81; centrinei katalikų aukštesnei mokyklai pastatyti, padinti, išlaikyti — 106.350; parapijos skoliai sumokėti — 21, 350; diecezijai, seminarijai, senelių prieglaudos fondui, misijom — 20,703.93; viso sumokėta didesnė sumom — 204, 310.16. 1954 įkurtas pradžios mokyklos fondas ir jau sutaupta 116,009.03 dol.

Seserys Surdėnaitės šeštadieninės mokyklos kalėdiniame pasirodyme Philadelphiaje. Nuotr. K. Cikoto

LIETUVIS PASKIRTAS TEISĖJU

NASHUA, N. H.

Prieš Naujus Metus New Hampshire valstijos gubernatorių John W. King paskyrė Milford apskrities teismo teisėju adv. Leonardą G. Velishką, gyv. 2 Marlow Rd., Nashua. Sausio 4 valstijos egzekutyvinis komitetas patvirtino paskyrimą, ir sausio 5 adv. Velishka pradėjo teisėjo pareigas.

Teisėjas Leonardas G. Velishka yra baigęs Bostono Kolegijos ir Suffolk teisių mokslo Bostone. 1938 išlaikė New

Hampshire valstijos egzaminus ir nuo to laiko sėkmingai praktikuoja Nashua. Jis yra Nashua Bar Association ir įvairių kitų organizacijų narys ir buvęs jų valdybose. Taip pat yra narys ir buvęs pirmimininkas Sv. Kazimiero lietuvių draugijos klubo ir kitų lietuvių organizacijų. Studentaudamas labai daug veikė Lietuvos Vyčių

MANCHESTER, N. H.

Prieš pat Kalėdas Manchesterio katalikų diecezijai (vienintelė diecezija New Hampshire valstijoje) vyskupas Ernest J. Primeau, STD, paskelbė kunigų paskyrimus, kurie išgaliojo sausio 4.

Tarp paskirtųjų yra du lietuviai. Prelatas Albertas Olkovic, STL, JCD., paskirtas diecezijos kancleriu. Kun. Paulius J. Vaičiūnas, apie 21 metus buvęs įvairiose parapijose vikaru, paskirtas Svč. Marijos Dangun Emimo (Assumption) parapijos, Tilton, N. H., klebonu. Abiejų kunigų motinėlis gyvena Manchesterj. Sveikiname!

Teisėjas Leonardas G. Velishka

WORCESTER, MASS.

Tradicinę užgavėnų vakarienę rengia Meno Mėgėjų ratelis vasario 4 d. 7 v.v. Maironio parko salėje, Shrewsbury, Mass. Bus įdomi ir įvairi programa bei šokiai, kuriems gros Simkaus orkestras. Worcesterio apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Meno Mėgėjų ratelis

Tenka apgailestauti, kad nuo praėjusių metų rudens ratelio veikla susilpnėjo. Vyras pasidarė nerūpestingis ir nebelanko repetitijom. Su prasidedančia gavenia kviečiami vyrai sukursti. Kviečiami stoti į Meno Mėgėjų ratelį. Tie, kurie esate jo nariai, lankytis repetitijas, kad vėl mūsų kolonijoje skambėtų lietuviškos dainos. Choro repetitijos vyksta kiekvieną sekmdienį 2 v. popiet. šv. Kazimiero parapijos mokykloje. Chori vadovauja Aušros Vartų parapijos vargonininkas p. Burdulis. Kviečiami visi jungtis į chorą.

J.M.

FILATELISTAI!

Siuočiamė Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Korespondentas

HARTFORD, CONN.

L. B. Hartfordo apygarda, Conn. Latvių Draugija ir Conn. Estų Susivienijimas rengia tradicinį metinį pobuvį kuris įvyks vasario 4, šeštadienį, viešbučiu Amerika, Constitution Plaza, patalpose.

Pobūvis prasidės "kokteilium" 6:30 val. v.; 7:30 val. v. bus pietūs, o 9:15 val. v. koncertas. Programą siemiet atliks latviai — smuikininkas Uldis Baumanis, akomponuojant Anatolijui Barzkalnsui. Repertuare bus F. Kreislerio, Vitalio ir Mozarto kūriniai. Po meninės dalies bus šokiai, kuriems gros Edvardo Radionovo orkestras.

Iš lietuvių į komitetą įeina: Zita Dapkienė, Ada Ustjanauskienė, Marta Strazdienė ir Zigmas Strazdas. Pobūvio reikalais prašoma į juos ir kreiptis. Būtų gražu, kad lietuvių pobūvyje kuo daugiau dalyvautų.

J. Bernotas

PITTSBURGH, PA.

Lietuvos nepriklausomybės 49 m. sukaktis bus minima vasario 12, sekmadienį. 10 v. ryto mišios lietuvių kalba Lietuvos intencija šv. Kazimiero bažnyčioje. 5 val. popiet banketas ir programa šv. Kazimiero parapijos mokyklos svetainėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. — A.N.

IŠ VISUR

— Kun. Staņislovas Pupaleigis, įkopen į 80 metus, sausio 16 mirė Papilėje. Jis buvo gimęs 1887 spalio 28. Kunigu išvestas 1910. Priklausė Mogilevo vyskupijai. 1913 vikaravo Irkucko mieste, Sibire, ir ten kartu buvo gimnazijos kapelionu. 1934-39 buvo Kretingos pranciškonų gimnazijos direktorius.

— Pasaulio Lietuvio 1966 lapkr.-gruodžio 25 nr. keliami ir svarstomi šie klausimai: Dvasios pakilimo ir linkėjimų šventės (vedamasis Kūčių, Kalėdų ir Naujųjų Metų mintimis, susietomis su jaunimo kongresu), Premijos paraštėje (mintys ryšium su Ohio liet. gydytojų d. jos dešimtają kultūrine premija), Parengiamieji PLB seimo darbai (kraštų bendruomenės skatinamos seimui jau iš anksto rengtis). Duota plati bendruomeninio gyvenimo ir veiklos apžvalga, liečianti PLB valdybą, Pietų Amerikos lietuvių IV-jį kongresą, JAV, Kanados ir Vokietijos liet. bendruomenes, žmones, darbus, įvykius. Paskelbtas JAV Lietuvių Fondo narių sąrašas (1170 1270 nr.). Numeris iliustruotas, atspausstas dviem spalvomis. Adresas: Pasaulio Lietuviai, c/o Mirga Kizienė, 18021 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119.

— Los Angeles šv. Kazimiero liet. parapija 1966 turėjo 77,834.26 dol. bendrų pajamų ir 77,476.60 dol. išlaidų. Skolos ir procentų išmokėta 29,000 dol. Dar liko 82,000 dol. skolos. 1966 pakrikštyta 44, jungtųjų 13, laidotųjų 22. Prie parapijos veikia pilna mokykla su 362 mokiniais. Jų tarpe 109 lietuvių. Jie kasdien turi lietuvių kalbos pamokas. Sv. Kazimiero šeštadieninę mokyklą lanko 69 mokiniai. Prie parapijos ir mokyklos dirba 3 kunigai, 6 seselės ir 9 pasauliečiai tarnautojai. Artimiausias parapijos planas — didesnės ir patogesnės salės statyba. Parapijai vadovauja prel. J. A. Kučingis.

— A.L.T.S.-gos Los Angeles skyriaus naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė: Alfa Latvėnas — pirm., Bronius Dūda ir Juozas Raibys — vicepirm., Vanda Mažeikienė — sekr., Kazys Statkus — izd., Henrikas Bajalis — narys.

— Jonas Glemža, buvęs (1958-65) Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vykdomosios Tarybos pirmininkas, vasario 1 bus sulaukęs 80 metų amžiaus. Lietuvoje nuo 1927 iki Lietuvos okupacijos — Pienocentro (kooperacinių pieninių sąjungos) pirmininkas. Dabar J. Glemža tebėra Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovybės Vokietijoje, Baltų Taryboje ir dalyvauja Rytų Europos egzilu sąrašymas. Sveikiname Jona. — A. (E.)

Tėvų pranciškonų kultūros židiniui — JAUNIMO CENTRUI AUKOJO

100 dol. Dr. J. Skrinška, Willowich, Ohio.

Po 20 dol.: E. Jurevičius, Elizabeth, N.J., E. J. Landsbergiai, Richmond Hill, N.Y., Vl. Kalytis, Great Neck, N.Y.

Po 10 dol.: B. S. Preikštas, Oakhurst, N.Y., A. Sužiedėlis, Adelphi, Md.

Po 3 dol.: M. Gedvilas, Maspeth, N.Y., O. Banning, Brooklyn, N.Y., S. Karusaitis, Brooklyn, N.Y., Lukoševičiūtė, Grand Rapids, Mich., B. P. Walls, Detroit, Mich., M. Oskutis, Elizabeth, N.J., P. Rastas, Fairfield, Conn., V. Gruzdyš, Euklid, Ohio.

Po 2 dol.: A. Ryckis, Rochester, N.Y., Fr. Laukaitis, Lynbrook, N.Y., V. J. Višniūs, Ozone Park, N.Y.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. Tai Dievo garbei ir Tėvynės labui. Malonėkite aukas siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

Philadelphiajos šeštadieninės mokyklos choras gieda kalėdines eglutės programoje. Chori vadovauja Anelė Kaulinytė. Nuotr. K. Cikoto

Saulėtoje Floridoje daug džiangsmo

Kalėdų ir N. Metų šventėmė skristi svečiai iš šiaurės. Pas ravo dukterį Violetą Ogdenieng atvyko iš Washingtono motina Ona Vildženė. Ji neseniai atliko didelę kelionę aplink pasaulį ir aplankė Filipinų salyse savo sūnų, ekonomistą Romualdą Vildžių, kuris jau eile metų gyvena Filipinų sostinėje Maniloje, eidamas "Neries" b-vės ir dar dviejų kitų b-viu direktoriaus pareigas.

Svečių filipiniečių dešimties žmonių grupė staiga sugiedojo Lietuvos himną, tuomi pradėdama vakaro iškilmes. Dideliam pulkininko nusistebėjimui, jie aiškiai ištarė lietuviškus žodžius.

Reikia pasakyti tiesą, jog filipiniečių toks užsimojimas, kuris buvo ištesėtas ir puikiai pasisekęs, neapsiejo be jų pastangų ir idėto ne taip jau lengvo darbo, kai reikėjo išmokyti jiems visai nepažįstamus ir neįprastus lietuviškus žodžius. Tačiau viskas buvo nugąlėta...

Sėdint prie vašių stalo ir švenčiant mielosios viešnios O. Vildženės gimimo dieną, rūpestinai jos dukros Violetos ir jos mažos anūkęs paruoštą, buvo perskaitytas įdomus laiškas, atėjęs iš Filipinų, kuris ir mus visus pradžingino.

Po himno buvo muzikos ir dainų pvnė ir dar padainuota viena Lietuviška dainelė "Ant kalno mūrai". Pulkininkas, buvęs vienas pirmųjų Lietuvos savanorių, giliai sujaudintas šluostė džiangsmo ašaras. Toji džiangsmo banga atplaukė ir pas mus į Miami drauge su K. Vildžiaus laišku. Visi džiangsmėms eabios Vildženės sumanumu, tos mielu supratimu ir prisiitaikymu.

Maniloje dabar tebevieši mūsų solenizantės vvras, pulk. Kazys Vildzius-Crukšys, svetinagai globojamas jaunos marčios, Liucės Vildženės. Kalėdų ant-raičia diena jų puošnioje reziden-cijoje įvko didelis priėmimas su muzikine-koncertine dalimi ir su netikėta staigmena jos uošvio K. Vildžiaus garbei.

Išuc ir Romualdas Vildžiai anona dviejų su puse metų dukrele Junvte. Ji kalbanti su tėveliais angliskai, su tarnaitėmis — ispaniskai. Abiejų tėvų didelis noras pasiusti savo pirmasime į Washingtona pas senelius, kad gerai išmokytų lietuviskai. Jie tikisi, kad mažoji Junvtė valėsianti lankvti lietuviskai vaikų darželį, kad su vaikais žaisdama, greitai išmokytų lietuvių kalbos.

Tebūna jaunos Vildžių šeimos gražus užsimojimas geru pavyzdžiu kitiem, kuriem liki-

mas lėmė sukurti mišrias šeimas. Nors už jūrų marių, nors mūsų tėvynės tragedijos ir karo audrų toli išblaškytose lietuvių šeimose (kad ir mišrioje!) gimusių naują būtybę privalu aukelti lietuviškoje dvasloje, privalu išmokyti tą lietuvių kraujo vaikėlį savo tėvų seniausios, turtingos kalbos ir savitos lietuvių kultūros.

J. Narūnė, Miami, Fla.

LINDEN, N.J.

Vasario 16 minėjimas Amerikos Lietuvių Tarybos Lindeno skyrius, vietinių organizacijų remiamas, iškilmingai minės Vasario 16 š. m. vasario 26 d. 3 val. popiet, 340 Mitchell Ave., Lietuvių Laisvės Parko salėje, Lindene.

Invokaciją sukalbėti sutiko kun. Juozas Pragulbickas, Sv. Petro ir Povilo parapijos asis-

tentas Elizabete. Momentui pritaikyta trumpą religinio pobūdžio žodį pakviestas tarti kunigas Augustinas Sabas, Sv. Antano parapijos asistentas Elizabete.

Pagrindiniu kalbėtoju sutiko būti ilgametis Sibiro kankinys Alfonsas A. Milukas.

Meninėje programos dalyje pasirodys visų mėgiama New Jersey lakštingala — Irena Stankūnaitė. Jau eilė metų, kai ji savo sodriu koloratūrinu sopranu žavi lietuvių ir amerikiečių visuomenę ne tik rytiniame Amerikos pakrašty, bet ir vakarinėje valstijose. Į solistes Stankūnaitės pasirodymą Lindene šiuo metu tenka pažiūrėti tartum į gražią staigmeną. Kai ji pastaruosius du metų žavėjo tik tolimesnes kolonijas, tai lindeniečiai, kurie šią lakštingalą "užaugino", pasijuto nuskriausti ir pamišti, nes nepajėgė ją, visur skraidančią, pasigauti. Šiais metais dar labai anksti ji išgirdo mūsų skundą, mus suprato ir pasiliko tą dieną su lindeniečiais. Be to, nepailstanti kompozitorė Čerienė-Mulks pažadėjo pasirodyti su jos vadovaujama moterų oktetu, kuris padainuos keletą dainelių.

Maloniai kviečiame visus lindeniečius ir tolimesnius kolonijų gyventojus šiame įdomiame minėjime dalyvauti. Taip pat visus prašome atlikti savo metinę tautinę pareigą pagal išgales paaugojant Lietuvos laisvinimo reikalą. Įėjimas visiem nemokamas. Valdyba

Lietuvių kultūrinis pobūvis Sausio 21 Lietuvių Laisvės Parko svetainėje įvyko Lindeno LB apylinkės suruoštas pobūvis. Mes 5 iš New Yorko, smalsumo skatinami, nuvykom pažiūrėti, kaip toji maža kolo-

Putnamo, Conn., skautų draugovės sueiga ir kun. St. Ylos pagerbimas. Nuotr. Alg. Simuloni

nija veikia. Ten visoje apylinkėje tėra apie 300 lietuvių.

Išvažiuom traukiniu iš Pennsylvanijos stoties. Už pusės valandos patogios kelionės buvom Lindene. Nuo stoties iki lietuvių svetainės tik kelias bloką.

Jau iš tolo pamatėm apšviestą namą, kur stovėjo daug autobusų. Tai buvo tos mažos kolonijos nuosavas namas — svetainė. Apačioje buvo baras, drabužinė, viršuje — gana jauki lietuviška svetainė. Stalai jau buvo apkrauti valgiais, kuriuos pagamino darbščios lietuviškos nuosirdum ir pasodino prie stalo. LB apylinkės pirminkas Vladas Tursa aiškino, kad ši pobūvis surengė norėdami sutelkti lėšų lietuviškom mokyklom ir kitiem kultūros reikalams.

Programa vyko scenoje. S. Čerienė-Mulks vadovaujama moterų sekstetas sudainavo keletą lietuviškų dainų. Seksteta yra išleidęs ilgo grojimo ploktelę, kurios nemaža išplatino pobūvyje. Prieš šešeris su puse metų iš Lenkijos čia atvyko 7 asmenų Kiaušų šeima. Jie visi mėgstą muziką. Dabar dukrelės Angelė ir Danutė ir sūnus Leonardas svečius linksmino pianinu, gitara, akordeonu. Linksmonėje dalyje pasirodė Mataušas ir Tadaušas (M. Varneckas ir V. Tursa). Jie adainavo visokias aktualias. Toliau vyko šokiai iki 12. Buvo ir loterija.

Žmonių galėjo būti kokia ju gražias kultūrinės pastan-100. Rengėjai verti pagarbos, L. Norkus

Putnam, Conn.

Aušros draugovės dvasios vadovas kun. prof. St. Yla pereitų metų gale buvo pagerbtas ordino už nuopelnus. Iš New Yorko atvažiuojo skautininkai Samušis ir Bražinskas. Jie broliojos vardu ir įteikė šį žyminį.

Ta pačia proga lankėsi seselė vienuolė, kuri dirba Afrikos misijoje. Ji parodė įdomių skaidrių iš tenykščio skautių gyvenimo. Linksma popietė užbaigta lauke prie židinio tarp juoko ir dainų.

Šiuo metu Aušros draugovė ruošiasi metinei skautų ir skautėjų šventei, kuri įvyks vasario 5, 3 val. popiet registracija, 3:30 — iškilminga sueiga, 4:30 — meninė programa, 6:00 — vakarienė, 7:00 — šokiai. Pirmename, kad tai bus beveik paskutinė proga pasiūkti prieš gavenią. Raginame visus draugus ir drauges apsilankyti. — Sesė skautė iš Putnamo.

Romualdas Vildzius

KNYGOS ANGLŲ KALBA

- Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika, aiškinama anglų kalba. Skaitymai, gramatikos aiškinimai ir žodyniai. Paruošė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kietais viršeliais, 480 psl. \$7.00.
- History of the Lithuanian Nation, by C. R. Jurgėla. Plati Lietuvos istorija, 544 psl. \$10.00.
- Lithuania and Lithuanians, compiled by J. Balyš. Bibliography. \$5.00.
- The Balts, by Marija Gimbutas. Ancient Peoples and Places. 286 psl. kietais viršeliais. \$7.50.
- Lithuania under the Soviets, by V. S. Vardys. Portrait of a Nation 1940-65, 300 psl., kietais viršeliais. \$7.00.
- Vytautas the Great—Grand Duke of Lithuania, by Dr. J. B. Koncius. Kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.
- Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania, by J. Audėnas. \$2.50.
- The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savaisis. \$1.25.
- Guerrilla Warfare on the Amber Coast, by K. V. Tauras. \$3.00.
- Leave Your Tears in Moscow, by B. Armonas. \$4.00.
- Tannenberg, by C. R. Jurgėla. The Battle of Tannenberg. \$2.00.
- The Refugee, by K. C. Cirtautas. \$3.50.
- Crosses, by V. Ramonas, romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.
- Selected Lithuanian Short Stories. Lietuvių rašytojų kūriniai. \$5.00.
- Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeiniųs kūriniai. \$5.00.
- Lithuanian Folk Tales. \$4.50.
- The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymai. \$4.00.
- House Upon the Sand, by J. Gliuda. Romanas. \$4.00.
- The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.
- Memoirs of a Lithuanian Bridge. V. Kudirkos kūriniai. \$2.00.
- The Maker of Gods, by St. Zobarskas. 10 novelių. \$8.00.
- The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.
- Bobby Wishinmore, by S. Zobarskas. Vaikams istorija. \$2.00.
- The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygės lietuvių-anglų kalbomis, didelio formato leidimas. Kietais viršeliais. \$3.50.
- Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis. \$2.00.
- Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$1.25.
- Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers, by P. Jurkus. Lietuvių menininkų paveikslų albumas. Didelio formato. \$6.00.
- Lithuania, by V. Augustinas. Albumas iš Lietuvos vaizdų. \$6.00.
- Dedication of the Chapel of Our Lady of Šiluva. 50p.
- Our Lady of Šiluva, by Rev. John C. Jutt. 50p.
- Thaddeus Kasulazko the Champion of Freedom, by A. D. Yulknis. 50p.
- Lithuania. short pamphlet about Lithuania. 50p.
- English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$5.00.
- Lithuanian-English, by B. Piesarskas, E. Sveseivicius (ca. 27,000 ž.) \$5.00.
- Lithuanian-English, V. Peteraitis, 602 psl. Kietais viršeliais. \$7.00.

(Persiuntimui paštu pridėdama 25c)

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės gaunama:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiusti prenumerata dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiūsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1967 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

MITYBA IR APETITAS

DR. A. GRIGAITIS

Gyvenam ne dėl to, kad valgyti. Valgom, kad būtume gyvi — sako romėnų patarlė. Gar- sus rusų fiziologas Pavlovas sa- go: Perdidelis smaguravimas yra nusidėjimas, ištvirkavimas, bet ir nekreipimas dėmesio į maistą yra neprotingas.

Tikrai, yra žmonių, kurių gyvenimo tikslas, kaip sako dūžikai, gardžiai pavalgyti, gardžiai nugerti. Bet yra asmenų, kurie visiškai nekreipia dėme- sio į savo mitybą, valgį ryja it garnys varles. Taisyklingai mai- tintis tai nėra smaguravimas. Valgymas žmogui turi sudaryti malonumą. O to malonumo priežastis yra apetitas.

Apetitas atsiranda dėl sujau- dinimo mitybos centro smege- nyse išalkusių krauju, kurs ne- ša organizmo audiniams maistą. Išalkti apetitą labai svar- bu nustatyti punktuai valgy- mo laiką. Valgymas nustatytu laiku iššaukia skrandy virškin- mo svyus, kurie didina ape- titą, atsiranda noras valgyti.

Paprastai žmogus valgo 3-4 kartus dienoje. Dažnai valgant mažėja apetitas. Kiti sako, kad reikia valgyti tik tuomet, kada esi tikrai išalkęs, kada pradė- ti kalvoti apie duoną, druską, vandenį, kada organizmas gau- tą maistą visiškai sunaudojęs ir šaukiasi pagalbos.

Apetitui palaikyti svarbu švariai parengtas stalias, švarūs indai ir panašiai. Valgant nesiki- skubinti, kad gerai sukramtyti

GREENFIELD, MASS.

Motiejus Aguonis, kuris mi- rė praeitų metų spalio mėnesį, buvo Darbininko skaitytojas ir spaudos rėmėjas, priklausė vietinei parapijai ir Saldžiaus- sios V. J. Širdies draugijai. Il- gai sirguliuo, bet visuoet skaitė Darbininką. Nuliūdime paliko žmona Liudvisė, dukte- rį ir sūnų bei anūkus. Šeima ir visi bičiuliai liudi, netekę ge- ro draugo. A. Dėdinas

LSD IR "MISTIKAI"

Paskutiniu laiku visuomenė pradėjo rūpintis ir nerimauti dėl jaunimo, tampancio narko- tikų auka. Yra nustatyta, kad žinomieji narkotikai, k. a., he- roinas, morfinas, kokainas yra naudojami vis mažiau ir ma- žiau ir jų vietą pradeda užimti pigūs ir lengviau prieinami nuodai. Tarp jų žymiausi yra poyote ir LSD-25.

LSD yra žinomas kaip nar- kotikas, sukėliaš stiprias haluci- nacijas ir psichozes, panašias į schiophreniā. LSD buvo nau- dojamas kurį laiką studijuojant psichinių ligų priežastis, bet, pastebėjus jo žalingumą pa- cientam, nuo to atsisakytā. Šis narkotikas sukėlia įprotį po vie- no panaudojimo ir palengva su- naikina žmogaus asmenybę, paeafinant jo smegenų ląsteles.

Dėl to F.D.A. (Federal Drug Administration) draudžia šį nar- k-tika įvežti į kraštą ar jį ga- minti be ypatingo leidimo. Nežiūrint visų suvaržymų šie nuodai randa kelią į daugelio jaunu žmonių rankas, kurie randa keista malonumą haluci- nacijose, nekreipdami dėmesio į pavojų gyvybei ar sveikatai.

padėjo didelis apgarsinimas spaudoje, per radiją ir kitas priemones. Dr. Leary ir dr. Alpert, išvarty- ti iš Harvard ir išuėmė iš narko- sikos, įsteigė savo "tyrinėjų- mų" centrą Valhalla, N. Y. Jie stengėsi įrodyti, kad tu nuodų naudojimas turėtų būti palik- tas kiekvieno žmogaus laisvai sąžinei, bet ne įstatymų vady- mui. Tai buvo labai plačiai ap- garsinta savaitiniuose žurnalose. Kuomet patys žymiausi psi- chiastrai ir tyrinėtojai teigia, kad LSD "nuasmenina" asme- nybę ir suardo sveikatą, šie du buvę gydytojai tvirtina jog "LSD atveria akis į tiesą"....

Šių nuodų aukoms — naudo- tojams jie steigia naują religii- jų — kultū, savos rūšies misti- škią organizaciją, kuri reika- laus iš valdžios, kad būtų leis- ta naudotis šiais nuodais per jų "aukos liturgiją" kaip kad katalikų Bažnyčia naudoja vy- ną per mišias ... A merikos indėnų sekta jau seniai naudo- ja peyote — kitą nuodą — per savo apeigas.

SAN FRANCISCO, CALIF.

Adelės Drūktenytės rečita- lis San Francisco ir apylinkių lietuviams buvo maloni staigme- na. Rečitalį sausio 22 surengė San Francisco Lietuvių Bend- ruomenės valdyba Friendship Club patalpose, prie Sv. Boni- faco bažnyčios. Panelė Drukte- nytė yra gimusi ir augusi Ame- rikoje. Kaip dainininkė lietu- vių tarpe iki šiol nedaug kur tėra pasirodžiusi. Todėl ir šis jos rečitalis daugeliui buvo staigmena. Studijavusi dainavi- mą Italijoje, dainininkė ir į sa- vo programą daugiausia įtrau- kė italų kompozitoriu kūrinius, kuriuos ji atliko itališkai. Iš lie-

tuvių kompozitorius programoje šį kartą buvo tik trys kūriniai: Budriukas — Tykiai, tykiai Ne- munėlis teka; Šimkaus — Kur bakužė samanota ir Gruodžio— Burtai. Itališkai jį padainavo Rossini dainų ir keletą arijų iš Mozarto, Puccini ir Boito ope- rų. Koncertas — rečitalis buvo uždaro pobūdžio — tik lietu- viams. Jame panelė Druktenytė pasirodė kaip subrendusi ir kul- tūringa dainininkė, verta pla- tesnio lietuvių visuomenės dė- mesio. Jos švelnus ir malonus soprano klausytojų buvo sutiktas šiltais plojimais ir bravo. Tikimės, kad šis jos pasirody- mas tarp lietuvių nėra paskuti- nis. Šiuo metu jaunajai daini- ninkei tenka palinkėti sėkmės ir iššvermės.

Vasario 16 minėjimą San Francisco ir apylinkių Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia vasario 19. Minėjimas įvyks Sv. Jono parapijos salėje. San Fran- cisco. Bus paskaita ir meninė programa. Po minėjimo bus metinis San Francisco ir apy- linkių Lietuvių Bendruomenės susirinkimas, kuriame bus ren- kama nauja valdyba. —B.1

JUOKELIAI

- Du skotai susitinka gatvėje. — Kodėl sekmadienį neatė- jai į bažnyčią? — Bet aš buvau bažnyčioje! — užtikrina paklaustas.
- Kaip tai atsitiko, kad ta- vės nemačiau? — Niekio nuostabaus! Aš da- riiau rinkliavą.
- Pone daktare, ar po aklos žarnos operacijos nebus mato- mos žymės? — Prie dabartinių madų nie- ko negalima garantuoti.

Savininkas — Helmut Vollmer
208 East 86th Street
(Tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

Cafe Geiger

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausią vokišką virtuvę: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI

MESKUKAS RUDNOSIUKAS, V. Nemunėlio, nauja laida	\$3.00
SENOLES PASAKOS, S. Tomariėnės	\$3.50
KETURI VALDOVAI, S. Džiugo	\$2.00
NEKLAUZADOS, S. Džiugo	\$2.00
DIDYSIS REIZAS, P. Gavėno	\$2.00
UKĖ WAGU, P. Gavėno vertimas	\$2.00
LABAS RYTAŠ VOVERE, J. Mingėlos	\$2.50
ZAIŽARAS, D. čibo, pasaka mažiems	\$1.50
SNAIGIŲ KARALAITĖ, J. Narūnės, pasaka	\$1.00
GULBĖ KARALIAUS PATI, liudies pasaka	\$1.25
GINTARO TAKAIŠ, J. Narūnės, eilėraščių mažiems	\$1.50
JAUNIEJI DAIGELIAI, J. Narūnės, eilėraščių vaikams	\$1.30
LIETUVOS LAUKAI, S. Jonynienės, V. skyriui skaitymėliai	\$3.00
TEIVISKES SODYBA, J. Placio, III skyriui skaitymėliai	\$2.00
ALGIS IR ALYTE, spalvavimo knygtė	\$0.50
SU TRISPALVE, mintys vaikams	\$0.75
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, J. A. ir J. Z. I-ji dalis	\$2.00
KREGŽDUTE, A. Rinkūno, pirmoji dalis	\$2.50
KREGŽDUTE, A. Rinkūno, antroji dalis	\$3.00
KREGŽDUTE, A. Rinkūno, trečioji dalis	\$3.25
ELEMONTORIUS E. Iq. Malėno	\$2.00
JAUNOJO GALIŪNO KELIU, Kun. P. Gavėno	\$2.00
TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA, A. Turyolio	\$3.50
ALGIS TRAKYS IR TAKIUKAS ŠLEIIVYS, A. Gustaitis	\$2.00
TIKYBOS VADOVELIS MAZIEŠIEMS, Prof. J. Končiaus	\$1.00
Su lietuviškais viršeliais sąsiuviniai — kiekvienas po	\$0.25

Visi šie leidiniai gaunami: DARBININKO ADMINISTRACIJOJ 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Nauja New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELFFUNKEN - BLAUPUNKT - MORDMENDE
Neš. radijai, kamb. radijai, Hi-Fi (stereo), įrekdavimo aparatai,
nešiojami stereo fonografai

GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos
aparatams.
Lengvai pasiekiamą traukinių arba autobusais —
61-05 30th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Ar tik ne pelę jis pamatė?

Nuotr. R. Kisieliaus

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bostono tarpklubinėse pasidžiaugėm Lietuvių B komandos laimėjimu prieš B lygos pirmūną — Harvardo universitetą 4-1, vienok praeito penktadienio rungtynėse Lietuvių I pralaimėjo prieš MET lygos pirmūną — Harvardo universitetą tuo pat santykiu 4-1. Harvards laimėjo šeštas iš eilės rungtynes, įkandin jam seka MIT su 5½-½, taigi vos pustaškiu atsilikęs. Dabar su įdomumu laukiama Harvardo — MIT susitikimas, kuris turi spręsti kas toliau pirmaus Bostono lygoje.

MIT — JAV tarpkoleginių varžybų meistras. MIT vyras, JAV tarpkolegines, kurios įvyko Penn State universitete, pakrovė daug taškų: Carl Wagner ir Larry Kaufman po 6-2, Alan Basley 5 ir Larry Schmidt 5½ tš. laimėdami I vietą komandinėse varžybose. Viso varžėsi 27 komandos; Harvards nedalyvavo.

Carl Wagner, MIT, laimėjo sausio 21-22 d.d. Bostone įvykusias Massachusetts Amateur varžybas su 5-0; Scheffer ir Edelbaum surinko po 4 tš.

S. Amerikos Lietuvių šachmatų pirmenybes pasiėmė surengti dr. Algirdas Nasvytis, Clevelande, gegužės pabaigoje. Mūsų šachmatininkai raginami rengtis ir dalyvauti tose pirmenybėse.

Beverveiko tarpt. turnyre, Olandijoje, pirmąją B. Spasskis ir A. Liutikov (abu iš Sov. S-gos). Nauj. Zelandijos atvirose p-bėse pirmąją Sovietų didmeistris Averbach.

Canadian Chess Chat 11/66 talpina Quebeco provincijos p-bių laimėtojo Sausmano partiją su Ig. Žaliu. Užbaigoje pabrėžta, kad tai "a remarkable game, well worth study."

SPORTAS

FUTBOLAS

Futbolo aikštėse New Yorko padangėje ir toliau žiemos miegas. Daugiau aktyvumo matome futbolo sluoksnių užkulisuose, kur vyksta konkurencinė kova tarp Amerikos futbolo profesionalų lygų. North American Professional League — pasaulinės futbolo sąjungos (FIFA) pripažinta, o National League — paskelbta nelegalia ir visi joje žaidžiai žaidikai pasmerkti diskvalifikacijai. Neaišku kaip toliau reikalai vystysis — abi grupės skelbiasi savo pirmenybių sezoną pradėsiančios ankstyvą pavasarį.

Pereitą sekmadienį pasibaigė mūsų lygos salėje pravesas futbolo turnyras, kurio nugalėtoju tapo German-Hungarians. Baigmėje įveikė Greek-Americans.

Aikštėje pereitą sekmadienį iš mūsų žaidė jaunieji, ku-

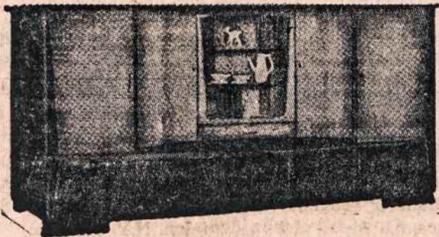
rie pirmenybių rungtynes su St. Brigid's baigė 1:1 (1:0). LAK žaidė šios sudėties: Jurkūvenas, Sabaliauskas, Bileckis, Jonic I, Jonic II, Bandžiukas; Meilius, Milukas, Betagnia, Atkočius, Adomavičius. Komanda rodo pažangą. Gynime gerai sužaidė broliai Jonicai, o puolime Betagnia. Mūsų žaidėjai pirmą kėlinį baigė 1:0 savo naudai Miluko įvarčiu.

Ateinantį sekmadienį ir vėl tešaidžia jaunieji. Pirmenybių rungtynėse mūsų priešininku yra DSC Brooklyn. Rungtynės įvyksta mūsų aikštėje, t. y., East New Yorke, pradžia 11 v.

Siaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdyba praneša iš Toronto, kad metinio suvažiavimo metu, lapkričio 19-20, New Yorko Lietuvių Atletų Klubui prašant priimti narių į Sąjungą italų kilmės klubo narių Anina, balsų dauguma prašymas priimtas. Beje, minėto Anina nuo lapkričio mėnesio mūsų futbolo komandoje nesimiamato. **Atletas**

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪSIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA. Viršuje parodoma spinta išardoma — pristatoma bet kur JAV-se.

Adolf Schragger Furniture, Inc.

Yorkvilės didžiausia, gražiausia baldų krautuvė

DABAR: 336 East 86th Street (tarp 1 ir 2 Ave.) N. Y. C. Tel. TR 9-0400

Atdara kasdien iki 9 v. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak.

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai *Užėikite — isitikinsite!*

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astoriijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680

SCHOOLS

CUBAN - AMERICAN INSTITUTE

Learn how to learn English or Spanish correctly special evening classes daily from 4 PM to 10 PM. — 4327 Bergen Line Ave Union City N.J. For appointment call 866-7768

H. W. MALE

Maintenance Mechanic qualified applicant who must have minimum 5 years plant experience. A National chemical Corporation located in So. Kearny. Excellent wages and fringe benefits. Immediate opening. Call Mr. Knobbe 642-0350. — An Equal Opportunity Employer.

HOSPITAL ADMITTING CLERK

Nightwork, heavy phone work, must be able to type 45 w.p.m. We're looking for a reliable and energetic person. — Only experienced need apply. Please call for interview Tues. Mr. Munnerlyn.

"SALARY OPEN" AU 1-4100

H. W. FEMALE

NURSES — R.N. L.P.N.

Full or part time. Assistant Director, Degree and Supervisory knowledge required. Head & Staff Nurses Call all week.

Contact MRS. LIBBERMAN Director of Nursing

(212) AU 1-4100

Knickerbocker Hospital 70 Convent Ave. New York City

HOTELS

GRAND HOTEL

Ashland Place & Lafayette Ave. Brooklyn N. Y.

MONTHLY DAILY & WEEKLY

Call UL 8-2000

You are always welcome at the

HOTEL CECIL

210 W. 118 Street

All rooms with bath or running water, Radio or TV

New Low Rates For reservations call

864-3600

JOHN W. HARRIS (Mgr.)

SERVICE

FLOOR WAXING & WHITE WASHING

Nopolins Building Co Maint

2143-7th Avenue New York City

Call 666-2261 or 298-9448 after 1 PM.

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y.

Tel. NEWTON 9-6620

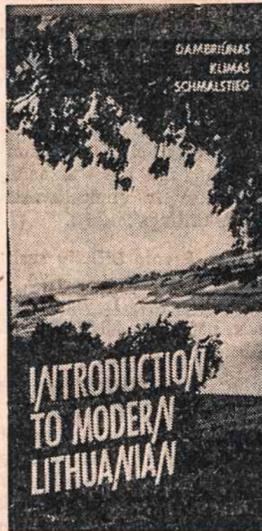
A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai

9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y.

VI 7-2573

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg.

Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DARBININKAS

910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue

PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKASUKAS)

Graborius - Balsamuotojas

MODERNI KOPYČIA

423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Modern koplyčia - Air conditioned

A. J. BALTON-BALTRONAS

Licensed Manager & Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 2 BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veiklia ventilacija.

Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvių direktorius

Moderniška koplyčia su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N.Y.

GRamercy 5-1437

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną

Tel. 516 AN 1-2864

Daug sutaupysi pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

LIETUVŲ ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
ADRESAS: 1016 SCHEIFER ROAD HILLSIDE, N. J. 07205
TELEFONAS: 289-6878 AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais, 9 - 10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiai, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai: ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gerimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
LITAS duoda paskolas lengvomis išimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirmą pagalkite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicago įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išeiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bliuskutes, kojines. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Piling investicijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poalduotiniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. Evergreen 2-6440

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Administracija GL 22923
Redakcija GL 5-7281

Kornelijus Bučmys, O.F.M., Darbininko redaktorius, sausio 26 vakare išskrido į Argentiją, kur dalyvaus lietuvių jaunimo studijų savaitėje ir Pietų Amerikos lietuvių kongrese. Kelionėje išbus dvi savaites.

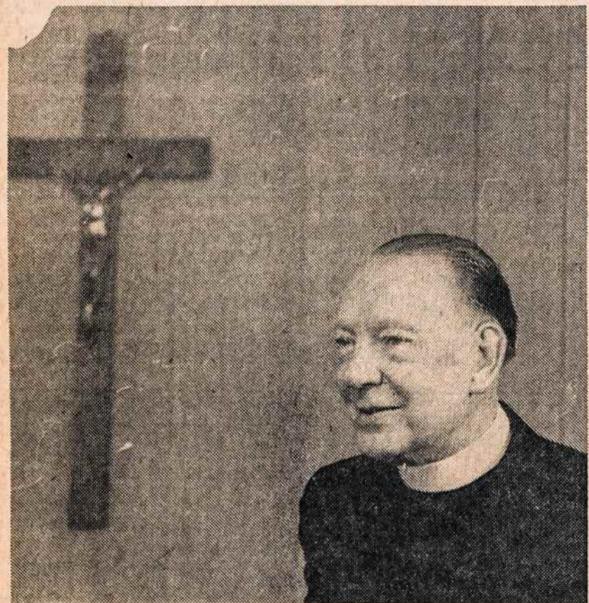
Dr. Kęstutis J. Valiūnas, Vliko pirmininkas, sausio 22 išvyko į Pietų Ameriką. Pirmiausia sustos Kolumbijoje (Bagotoje), Peru (Lima) ir Čilėje (Santiago). Iš ten vyks į P. Amerikos kongresą Buenos Aires, Argentinoje. Grįždamas aplankys Montevideo, Urugvajuje, Sao Paulo ir Rio de Janeiro, Brazilijoje, Caracas Venecueloje ir San Salvadore — El Salvadore.

Kelionėje matysis su tų kraštų lietuvių organizacijų veikėjais ir kur galės — su vyriausybės ir vietinės spaudos atstovais. Į New Yorką grįš vasario 19.

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, išbuves Amerikoje nuo rugpjūčio mėn. galo, šią savaitę išvyksta į Romą, kur jis nuolat gyvena. Būdamas Amerikoje, daugiausia laiko praleido marijonų vienuolyne Chicagoje. Atvykęs į New Yorką, buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne Brooklyne.

Donatas Banaitis metus praleido Vietname, visą laiką buvo kovos linijose. Praeitą savaitę, atlikęs karinę priverstą grįžo į Brooklyną. Jo tėvas inž. Bronius Banaitis, mirė sausio 11. Nors buvo pasiūta telegrama, bet jo nepasiekė, nes tuo metu buvo karinėse operacijose. Apie tėvo mirtį sužinojo tik grįždamas namo.

Antanas Senikas, gyvenąs Great Necke, L.I., keliasi į Monticello ir eis liginės administratoriaus pareigas pas dr. Vytautą Slavinską.

Kun. N. Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, vienas iš didžiųjų Laisvės žiburio radijo rėmėjų, kalba rėmėjų susirinkime. Nuotr. G. Penikas

Moksleivių at-kų New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopa ruošia šeimos šventę sekmadienį, sausio 29, 3 val. popiet. Kviečiami dalyvauti visi moksleiviai su tėveliais, studentai ir sendraugiai. Bus užkandžiai, programa ir linksmavakis. Veiks turtinga loterija.

Liet. Fronto Bičiulių susirinkimas šaukiamas sausio 28, šeštadienį, 5 v.v. L. Baltrušaitienės namuose, 86-36 108 St., Richmond Hill, N.Y.

Klaipėdos krašto atgavimo minėjimą New Yorko sausio 15 suruošė Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija. Kol gyveno general. konsulas Budrys, jis visados dalyvaudavo, nežiūrint kokioje apimtyje to krašto minėjimas būdavo. Šį sykį dalyvavo kitas sukilimo dalyvis — J. Kupčiūnas. Gausiais plovimais jam pareikšta garbė. Bent keli minėjimo dalyviai trumpai patiekė savo išpūdžių iš to krašto laisvės dienų. Labai jautriai prisiminė tai V. Zaunienė-Leskaitienė. M. Gelžinis savo gražiu iškalbingumu apsakė kaip žemaičiai 13 amž. gale ir 14 amž. pradžioje puolė kryžiuočius Klaipėdoje norėdami sugriauti jos pilį, kuri kryžiuočių buvo pastatyta kaip kovų bazė prieš žemaičius. Prelegentas kelis sykus pabrėžė, kad mums reikia išsamios pačių lietuvių studijos apie visą prūsų Lietuva, kaip ateityje labai praverstų nustatinėjant valstybių sienas.

Žodį tarė ir buvęs karininkai L. Virbickas ir V. Alksninis. Pirmas kvietė nenuklysti nuo patriotinio kelio, antrasis sugestionavo to krašto minėjimus ruošti dideliu mastu. Publikoje matėsi nemaža to krašto tėvų prieaugliaus. Minėjimą pravedė kun. P. Dagys, visiem padėkojo už domėjimąsi ir atsilankymą. Ponia Dagienė rūpinosi vaišėmis. — A. Kc.

Newark, N.J.

Svč. Trejybės lietuvių parapijos blynų balius prieš užgavėnes bus vasario 5. Pradžią 4 v. popiet. Gros geras orkestras. Pelnas skiriamas senom skolom mokėti. Kviečiami visi parapičiai, draugai ir kaimynai kuo gausiausiai atsilankyti. Kviečia parapijos kunigai ir komitetas.

Už a.a. Kazimieros Klimienės vėlę mirties metinių sukaktuvių proga mišios bus sausio 29 d. 10:30 v. svč. Trejybės bažnyčioje Newark. Mišias užpraus duktė Regina ir žentas Slepčiai.

Rudeninis Balfos vaju Newark baigėsi sausio mėn. Daugelis prisuntė stambias aukas lietuvių šalpai. Kurie dar nepriėmė, prašom atsiųsti savo auką arba asmeniškai įteikti Balfos vaju komisijai: V. ir I. Diliam, B. Šarkeniui, Vl. Audėnui ar kun. P. Totoraičiui. Ne-

Darbininko spaudos kioskas. Prie kiosko brolis Pranciškus (K.) ir Tėv. Petras Baniūnas. Kioskas veiks vasario 12 Bayonėje, vasario 19 — Kearny, N.J. ir Webster Hall Manhattene, kur bus minima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Nuotr. R. Kisieliaus

JAUNIMAS KREIPIASI Į TĖVUS

Gerbiamieji lietuviškosios šeimos tėvai,

Taip mes drįstame į Jus kreiptis, tvirtai tikėdami, —

kad Jūsų lūpose ir Jūsų pastogėje dar yra gyvas iš gimtosios šalies atsineštas lietuvių kalbos žodis, — tasai vertingiausias dvasios ryšys, per erdvę ir laiką jungiantis Jus pačius su Jūsų tėvais ir seneliais, rišantis artimųjų širdis ir visus tautos narius į vieną gretą istorijos kelionėje;

kad Jūsų sieloje dar neužgeso Jūsų pačių lietuviškosios vaikystės dienų atsiminimai, — su-

laukto pavasario džiaugsmas, nerūpestingos vasaros atgaiva, gelstančių rudens lapų šnerėjimas Jūsų tėvų soduose ir vėjų švilpiamas mūsų tautos liaudies dainų ilgesys;

kad Jūsų akyse dar neužtemo toli palikusios Lietuvos peizažas, — jos žemės žaliavimas, jos pakelėse verkiančių gluosnių ir beržų siūbavimas;

kad Jūsų mintyse vienatvės ir tylos valanda dar vis prisikelia tie, kurie kovojo dėl lietuviško spausdinto žodžio, dėl valstybės ir tautos atgimimo, kurie mirė kalėjimuose, neišsi-

žadėdami idėjos, žuvo karo laukuose, gindami nepriklausomybės palaimą, susisprogdino partizanų apkausose, palikdami mums gyvą laisvės viltį ir neišsižadimai šventą pareigą.

Mes tikime, kad visa tai, kas Jūsų sieloje dar iki šios dienos gyvena, kas sudaro dar Jūsų lietuviškų vertybių lobį, Jūs nuoširdžiai trokštate palikti ir savo vaikams, kaip kiekviena tauta, trokšdama šioje žemėje būti amžinai.

Todėl mes, lietuviškasis jaunimas, šiem jaunimo metams įprasminti karštai kreipiamės Jūsų, savo ir visos tautos labui prašydami, kad per įvertinimo stoką ar sąmoningai nepaliktumėte nė vieno savo vaiko be lietuviško žodžio, be lietuviškos minties ir širdies svetimioje aplinkoje pamesto;

kad nepaliktumėte jo be li-tuanistinės mokyklos, kuri perteikia jam tėvų gimtosios šalies pažinimą, jos kultūrinės vertybes, įjungia jį į lietuviškojo jaunimo bičiulystę ir stengiasi jį uždegti didžiųjų lietuvių istorinių žygių pavyzdžiu;

kad tuo pačiu nepaliktumėte jo ir be lietuviškojo tėvų meilės jausmo, kad neatitolintumėte jo nuo savo širdies, ką galite pervėlėti patirti varge ir senatvėje.

O jeigu esate dėl kokių nepalankių, bet įveikiamų, aplin-

NAUJOS PLOKSTELĖS

Aurelija — nauja lietuviškos muzikos plokštelė. Tinka ir šokiui. Dainininkei Aurelijai Paukštelienei akomponuoja čigonų orkestras. Stereo 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c.

Siluvos Marijos koplyčios pašventinimo ir religinio kongreso momentai išleisti atskira ilgo grojimo plokštelė. Išleido Siluvos Koplyčios Komitetas. Kaina 5 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

— **ALSS Literatūros Fondas** užsilikusius savo spaudos leidinius išparduoda šiomis kainomis: K. Bielinio, "Dienojant" ir "Penktieji metai" — po 2 dol., "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" — 75 ct., S. Kairio "Lietuva buvo" ir "Tau Lietuva" — po 2 dol. Kreiptis į vietos knygų platintojus arba "Keleivio" administraciją.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y. Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmos pabaigos; Trečiadieniais — 12 val. dienos. Sausio 28 — iki vasario 1, 1967

Nepaprastos įtampos filmas — "DER GRÜNE BOGENSCHÜTZE" Valdiņa: G. Fröbe, Karin Dor, K. Wussow Priedinė filma: "Schneewittchen und die sieben Gaukler" Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

BOSTONO ŽINIOS

Parapijos choras sausio 22 surengė koncertą. Programą atliko sol. Stasys Baras ir parapijos choras. Liet. Piličių Klubo salė šiam koncertui buvo permaža. Dalyvavo per 300 asmenų. Po koncerto buvo vaišės ir šokiai.

Berklee muzikos mokyklos rengiamas lietuvių muzikos koncertas iš vasario 10 nukeliamas į vasario 17. Koncerte bus atliekami Gaidelio, Lapinsko, Kačinsko ir Banaičio kūriniai. Iš lietuvių dalyvaus: Izidorius ir Vytenis Vasyliūnai, Jeronimas Kačinskas, Daiva Mongirdaitė-Richardson ir Stasys Liepas.

Parapinės mokyklos mokytojų ir mokinių tėvų organizacija (PTA) sausio 25 suruošė vakariene, pavadintą Spaghetti Supper. Pelnas paskirtas mokyklos palaikymui.

Klebonas kun. A. Baltrušūnas visiem parapičiam išsiuntinėjo laiškus, kuriuose nurodė, kiek kuri šeima aukoją parapiją nuo birželio 10 — nuo tos dienos, kuomet jis užėmė parapijos klebono pareigas So. Bostone.

Darbininko laikraščio radijo valandą, kurią anksčiau vedė Antanas Kneizys, o paskutiniu laiku Jonas Romanas, nuo sausio 15 perėmė adv. P. Viščinis. Naujasis radijo vedėjas yra šiam darbu įgudęs, nes jau daug metų jis radijo valandą veda sekmadienį rytais per Framingham radijo stotį. Ši buvusi Darbininko radijo valanda transliuojama AM radijo bangomis, todėl ja daugiau lietuvių galės pasinaudoti.

kybių pamiršę šią svarbiausią pareigą, o drauge ir sunkiausiai atsakomybę, mes, vėl lietuviškasis jaunimas, norime jums priminti, kad mūsų giliausiu išitikinimu.

Jokio medžiaginio turto gausybės ar žėrėjimas neatperka to nusidėjimo, kurį sąmoningai ar per apsilaidimą padarome, už savo medžiagines gėrybes ir patogumą parduodami politinėje tremtyje nutautėjimui savo ir savo pavergtos tautos vaikams.

Mes viltinai laukiame, kad Jūs nenumosite ranka į šį mūsų draugišką priminimą ar prašymą ir mūsų rūpestį.

Tad ligi pasimatymo su Jūsų jaunuoju atžalynu liuanistinėje mokykloje!

Bostono Jaunimo metų komitetas

Williamsburge išnuomojamas butas iš 4 kambarių ant-rame aukšte. Pigi nuoma —geras susisiekimas. Kreiptis: Mr. Guris, 36 Scholes St., Brooklyn, N.Y. 11206.

Woodhavene išnuomojami 3 kambariai privačiame name, po valdžios kontrole. Arti krautuvės ir Jamaica linijos stotis. Pageidautina: du vyrai ar dvi moterys arba vedusių pora be vaikų. Kreiptis 6:30 val. vak. telef. AX 6-8652.

Išnuomojami 4 tušti kambariai Brooklyne, Flatbush rajone. Arti geras susisiekimas, krautuvės ir bažnyčia. Veikia rent control. Skambinti telef. DE 9-1965.

leškoma šeiminkė lietuvių šeimai Forest Hills, N. Y. Atskiras kambarys, geras atlyginimas. Skambinti vakarais po 6 val. Tel. 793-1645.

Bayside, Queens paieškoma moteris, kuri galėtų pabūvoti su kita senyvo amžiaus moterim kelias dienas savaitėje. Ten galėtų nakvoti arba ateiti iš namų. Informacijai skambinti vakarais po 7 val. Tel. BA 4-0104.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATLANTO PAKRAŠČIO

JAUNIMO KOORDINACINIS KOMITETAS

rengia

SUVAŽIAVIMĄ

šiu metų sausio 28-29 dienomis **LIEDERKRANZ** patalpose 6 East 87th Street Manhattane. • Šeštadienį 1 val. pp. — registracija, statuto svarstymas, simpoziumas ir kita programa; 8:30 **LINKSMAVAKARIS**, susipažinimo šokiai grojant moderniskam orkestrui. Veiks baras. Kviečiami visi svečiai • **Sekmdienį** Atsainymo parapijos salėje, 64-14 56th Rd. Maspeth 1 val. pp. — valdybos rinkimai, A. Vakselio paskaita, ateities veiklos gairių nustatymas.

Rengėjai

Laisvės žiburio radijo rėmėjų susirinkime sausio 22 iš k. j. d. D. Penikas, V. Alksninis, A. Reventas, V. Padvarietis — visi LB apygardos darbuotojai. Nuotr. G. Penikas